

koncepce rozvoje a činnosti muzea umění olomouc

2020 ————— 2024

obsah

- 01 **úvodem**
- 01 **muzeum umění olomouc**
- 03 **swot analýza současného stavu**
- 03 **shrnutí koncepce rozvoje a činnosti muzea umění olomouc 2014–2018**
- 04 **cíle na období 2020–2024**
- 06 **cíl 1 | odborná, edukační, produkční a výzkumná činnost**
- 06 **odbor starého umění muo**
- 08 **odbor moderního a současného umění muo**
- 11 **edukační oddělení**
- 12 **produkční oddělení**
- 13 **výzkumná činnost**
- 14 **digitalizace sbírek a nová média v muzejní a galerijní praxi**
- 14 **grantová činnost**
- 15 **cíl 2 | akviziční činnost**
- 15 **cíl 3 | koncepce péče a ochrany sbírkového fondu**
- 15 **odbor ochrany sbírkového fondu**
- 17 **cíl 4 | pr komunikace a marketing**
- 19 **cíl 5 | investiční/stavební a ekonomická činnost**

zpracoval
Ondřej Zatloukal

spolupráce
Jakub Frank, Zdena Havlová, Alexandr Jeništa, Tomáš Kasal, Miroslav Kindl, Pavlína Mazáčová Krejčí, Barbora Kundračíková, Marek Novák, Gina Renotiére, Michal Soukup, Marek Šobáň, Helena Zápalková

zkratky
MUO | Muzeum umění Olomouc, MMU | Muzeum moderního umění, SEFO | Středoevropské fórum Olomouc, AMO | Arcidiecézní muzeum Olomouc, AMK | Arcidiecézní muzeum Kroměříž

Olomouc | listopad 2019 | úprava únor 2020

úvodem

Koncepce pro období 2020–2024 vychází ze struktury a základních idejí koncepce pro předchozí období 2014–2018. V mnohém tak rozvíjí jednotlivé strategické cíle, které byly v minulosti stanoveny předchozími řediteli Pavlem Zatloukalem a Michalem Soukupem. Muzeum umění Olomouc (MUO) si vždy zakládalo na kontinuitě své činnosti. Ne jinak tomu bude i v období následujícím. K základním charakteristikám Muzea umění patřila otevřenost (vůči tématům i partnerům), se kterou se pojila jistá profesní odvaha (zvláště v období devadesátých let minulého století), reprezentovaná cílenými pokusy o rehabilitaci vybraných témat (duchovní kultura na Moravě, včlenění českého moderního umění do středoevropského kontextu, resp. pokusy o charakteristiku středoevropské kultury), o překonávání bariér mezi tzv. vysokým a nízkým uměním (taktéž mezi oficiální a neoficiální kulturou) a v neposlední řadě také o podchyování různorodých projevů kultury (zahradní kultura, knižní kultura, obytná kultura, divadelní a filmová kultura atd.). Otevřenost vnější měla svůj pandán vůči otevřenosti vnitřní. Instituce si zakládala na vnitřním dialogu. Zaměstnanci častokrát přicházeli s vlastními podněty a přirozeně se tak spolupodíleli na utváření charakteru a profilu instituce. S touto základní premisou byla spojena všechna zásadní (profilová) rozhodnutí v minulosti. Ať již zmíníme zřízení obou arcidiecézních muzeí (projektu, který měl prostředkovat dialog nejen mezi uměleckým dílem starého umění a návštěvníkem, ale také dialog mezi člověkem a duchovní podstatou stvořeného univerza) nebo projekt Středoevropského fóra (dialog o identitě střední Evropy, dialog mezi západem a východem). Vnější i vnitřní otevřenost = dialog = fórum. Tento základní leitmotiv bude zcela určující i pro následující pětileté období. Muzeum umění Olomouc – fórum v něm má fungovat jako platforma či místo setkání a dialogu (o umění, kultuře, kořenech středoevropanství ad.). Vnější otevřenost bude výrazně orientována na okruhy témat spojených se středoevropským prostorem, který v neukončeném procesu stále hledá svou identitu a ukotvení. Vnitřní otevřenost bude podpořena těsnější spoluprací jednotlivých odborů a oddělení. Zvláště pak obě odborné složky MUO (odbor starého, resp. moderního a současného umění) budou v těsnějším propojení s produkčním a edukačním oddělením. Výsledkem budou cílené sondy (postupně rozpracování základních témat stálých expozic SEFO), nahlížené z různých perspektiv, doplněné řadou doprovodných programů. Nadcházející pětileté období vnímáme jako období přechodné, v jehož rámci bude cíleně posilována role Středoevropského fóra. Nepůjde ani tolik o proměnu formální, jako spíše ideovou. Tento posun vnímáme jako přirozený vývoj, ba dokonce završení předcho-

zí činnosti MUO. S rolí otevřeného fóra bude souviset i postupná digitalizace – zpřístupnění našich sbírek. Vzhledem k charakteru instituce budeme také klást velký důraz na aktualizaci koncepce péče a ochrany sbírkového fondu. Velkým tématem bezprostředně spojeným s projektem SEFO bude akviziční činnost. Následujících pět let bude také spojeno s intenzivní stavební činností, která se dotkne všech tří objektů, v nichž MUO působí. Ať již jde o dokončení rehabilitace bývalého kina Central, rekonstrukci muzejní kavárny či zahájení projekčních prací a následně i stavby samotného SEFO. A také o stavební úpravy obou arcidiecézních muzeí. Poslední velký úkol bude spojen s budováním značky MUO – resp. SEFO – jak ve vizuální, tak i obsahové rovině. Předložená koncepce se může ve výsledku jevit jako do jisté míry nevyvážená. V předchozích letech se totiž podařilo především rehabilitovat sbírky a objekty prezentující staré umění. Cílem následujícího období bude tuto zjevnou disproporcii konečně vyvážit. A to především výstavbou SEFO a novou formulací jeho programu. Všechny shora naznačené cíle směřují k pokusu o proměnu „kamenné“ instituce v živé středoevropské fórum.

muzeum umění olomouc

Muzeum umění Olomouc, státní příspěvková organizace, původně Krajská galerie v Olomouci byla založena 5. dubna 1951 jako součást Krajského muzea Olomouc a následně na základě směrnice MŠVU včleněna do rámce nově ustanovené sítě 11 českých krajských galerií. Její sbírky vznikly sloučením bývalých sbírek Umělecké galerie, Klubu přátel umění a části sbírek starého a moderního umění Muzea hlavního města Olomouce, FNO, konfiskátů a svozů. Po roce 1989 se olomoucká galerie osamostatnila a od roku 1993 nese dnešní název Muzeum umění Olomouc (MUO). Jeho současným zřizovatelem je Ministerstvo kultury ČR (MK).

základní poslání

MUO je muzeem specializovaným na oblast výtvarné kultury od nejstarších dob až po současnost. Základní účel zřízení MUO a předmět jeho hlavní činnosti je vymezen zřizovací listinou z 24. 3. 2014 (zvláště pak smlouva o zřízení, správě a provozu Arcidiecézního muzea Olomouc z 21. 11. 1997, včetně zodpovědnosti MUO za naplnění myšlenky projektu Středoevropského fóra Olomouc, založeného při příležitosti návštěvy ministrů kultury V4 v Olomouci 20. 6. 2008

s cílem podchycovat a ve všech směrech prezentovat různorodé projevy výtvarné kultury středoevropského regionu, včetně související kulturně-výchovné a vzdělávací činnosti v oblasti hudební, divadelní, literární, filmové a multimediální).

Základním posláním MUO, které plní funkci galerie – muzea umění ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, je získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírky muzejní povahy. V tomto smyslu pak rozvíjí především dvě základní činnosti – sbírkotvornou a kulturně-výchovnou. Svou odbornou a zejména výstavní a expoziční činnost rozvíjí ve třech samostatných objektech.

struktura z hlediska objektů muzeum moderního umění (mmu), denisova 47, olomouc

V průběhu roku 2020 bude MMU přejmenováno na Středoevropské fórum Olomouc (SEFO). MMU odborně spravuje přes 90 tisíc sbírkových předmětů ve státním vlastnictví jak z oblasti starého, tak moderního a současného umění (ev. č. MUO/001-10-24/035001). Kromě toho se věnuje expoziční i krátkodobé výstavní činnosti soustředěné především k umění 20. a 21. století a další kulturně-výchovné činnosti. Vedle uměleckých sbírek odborně spravuje veřejnou odbornou knihovnu (ev. č. 5784/2003) s téměř 54 tisíci knihami.

arcidiecézní muzeum olomouc (amo), václavské nám. 3, olomouc

AMO nemá vlastní sbírky, odborně však spolupracuje na správě uměleckých sbírek Arcibiskupství olomouckého včetně sbírek některých dalších církevních subjektů z olomoucké diecéze. Kromě toho se podílí na expoziční, výstavní a další kulturně-výchovné činnosti orientované vesměs k oblasti duchovní kultury a starého umění.

mmu

amo

amk

arcidiecézní muzeum kroměříž (amk), sněmovní nám. 1, kroměříž

AMK se vedle odborné a výstavní činnosti především zabývá odbornou správou tamních zámeckých sbírek v počtu 104 896 inventurních čísel, které jsou movitou kulturní památkou, zapsanou ve státním seznamu kulturních památek (rejstř. č. 51838/37- 42266) a jsou součástí památky UNESCO Arcibiskupský zámek. AMK je také partnerem Národního památkového ústavu na vytvoření Expozice zahradní kultury v Kroměříži v rámci Integrovaného operačního programu (IOP) – Národní centrum zahradní kultury Kroměříž.

organizační struktura (platná k 1. 9. 2019)

- a | Ředitelství
Referát sekretariátu ředitele
Referát komunikace a marketingu
Interní audit
- b | Odbor starého umění
Oddělení AMO
Oddělení AMK
- c | Odbor moderního a současného umění
Oddělení MMU – SEFO
Oddělení Knihovna MUO
- d | Odbor ochrany sbírkového fondu
Oddělení sbírek a dokumentace
Oddělení restaurátorské
- e | Odbor edukační, produkční a výstavní
Oddělení edukační
Oddělení produkční
Oddělení výstavní
- f | Odbor ekonomický a správní
Oddělení ekonomicko-finanční
Oddělení správní a investiční

expoziční a výstavní prostory

MMU má k dispozici pět výstavních prostorů. Dva pro stálé expozice, tři pro střednědobé a krátkodobé výstavy. Celkem 1500 m². AMO má tři výstavní prostory. Jeden pro stálou expozici, dva pro krátkodobé výstavy. Celkem 1500 m². AMK nemá vlastní výstavní prostory (expoziční i krátkodobá výstavní činnost se uskutečňuje v prostorách NPÚ/AO). Celkem 200 m².

Návštěvnost výstavních projektů v letech 2014–2018 činila 907 543 návštěvníků. Návštěvnost edukačních a kulturně-výchovných programů v letech 2014–2018 činila 123 642 návštěvníků.

sbírkotvorná činnost (k 31. 12. 2018)

Stav sbírkových předmětů v MUO je následující: architektura – 19021, autorská kniha – 1328, fotografie – 8 214, kniha 20. století – 1146, kresba – 16 215, medaile – 1171, obrazy – 2 710, plastiky – 1363, užitá grafika – 25 266, užitě umění – 184, volná grafika – 14 069. Celkový počet fyzických inventárních čísel ve sbírce MUO k 31. 12. 2018 je 90 687.

Stav knihovny je následující: knihovní fond běžný – 53 958. Archiv MUO eviduje dokumentaci muzejní činnosti včetně videotéky, archivu písemností a fotoarchivu.

Stav sbírkových předmětů v AMK je následující: obrazy – 584, kresba – 67, grafika – 17891, knihovna – 61359, hudební archiv – 10409, mince a medaile – 10385, mobiliář – 3507, fotografie – 694. Celkový počet sbírkových předmětů k 31. 12. 2018 je 104 896.

Celkem tedy MUO spravuje 195 583 sbírkových předmětů.

ediční činnost

V letech 2014–2018 vydalo MUO 61 publikací a katalogů.

swot analýza současného stavu

silné stránky

– kvalitní sbírkový fond, který je významnou součástí evropského kulturního dědictví

- stabilizovaný odborný tým (kurátoři, fotografové, knihovníci, grafici, restaurátoři), který produkuje kvalitní výstavní projekty, kulturně-výchovné i animační programy a publikace
- velmi dobrá spolupráce se zahraničními i regionálními partnery (UNESCO, partneři v rámci European Heritage Label, Mezinárodní visegrádský fond, Mezinárodní centrum kultury Krakov, Arcibiskupství olomoucké, Olomoucký kraj, Magistrát města Olomouce, Národní památkový ústav, Univerzita Palackého v Olomouci, Rada galerií ČR)
- vysoká odborná i společenská prestiž v domácím i mezinárodním kontextu

slabé stránky

- absence finančních prostředků na kvalitní akviziční činnost v návaznosti na projekt SEFO
- absence dostatečných výstavních prostor jak pro stálou expozici MMU (Středoevropské výtvarné umění), tak pro krátkodobé aktuální výstavy většího rozsahu (např. Trienále středoevropského umění)
- zcela vyčerpané prostorové možnosti pro uložení a manipulaci vlastních sbírkových předmětů, knih a archiválií, absence odpočinkových zón pro děti i seniory a bezbariérové komunikace v MMU

příležitosti

- využití výzkumného potenciálu vědeckých pracovišť při zpracování vlastních i svěřených sbírek Arcibiskupství olomouckého
- rozvinutí širší synergie s partnery při prezentaci společného kulturního dědictví
- rozšíření a zkvalitnění veřejných služeb v rámci připravované standardizace muzejních činností
- rozšíření hlavní dramaturgické osnovy v prezentaci středoevropského umění

hrozby

- omezení úrovně ochrany a správy movitého kulturního dědictví, pokud nedojde k dostavbě MUO resp. SEFO
- nebezpečí vzniku zásadních mezer ve sbírkách, které se vlivem narůstajících cen na trhu s výtvarným uměním v budoucnu jen stěží podaří zacetit

– ochromení digitalizace sbírek a její implementace, pokud nebude systémově dořešeno aktuální, nevhodné prostředí programu DEMUS (access)

shrnutí koncepce rozvoje a činnosti muzea umění olomouc 2014–2018

Koncepce pro období 2014–2018 si stanovila čtyři základní strategické cíle. Prvním úkolem bylo všestranně integrovat českou kulturu do evropských souvislostí. Druhým úkolem bylo připravit a prosadit projekt MUO – SEFO. Třetím odborně zpracovat, katalogizovat, dokumentovat, případně restaurovat sbírky Arcibiskupství olomouckého a konečně čtvrtým upevnit pozici MUO jako jedné z nejvýznamnějších sbírkotvorných a kulturně-výchovných institucí v ČR. Dlouhodobé cíle 1 a 3 plní MUO průběžně, cíl 2 naplnilo částečně a dále v jeho plnění pokračuje, cíl 4 MUO naplnilo s tím, že svou pozici průběžně upevňuje i v zahraničí.

Ad první cíl: MUO se v uplynulém období mj. soustředilo na rozvíjení spolupráce se zahraničními partnery především ze středoevropského regionu (oblast V4). V rámci těchto partnerství došlo k realizaci řady výstavních projektů zasazujících českou kulturu do evropského či středoevropského rámce – např. výstava Tajemné dálky, která podrobně mapovala symbolistní a dekadentní tendence ve výtvarném umění v českých zemích v letech 1880–1914; dále první česká retrospektiva průkopníka polské poválečné abstrakce Alfreda Lenici (1899–1977); Abstrakce.PL, která představila ojedinělou kolekci nejvýznamnějších polských abstraktních umělců od roku 1945 do současnosti. K dalším zásadním výstavním počínům mezinárodního charakteru patří projekt Rozlomená doba 1908–1928 / Avantgardy ve střední Evropě, který byl součástí státního programu oslav významných výročí spojených s naší novodobou státností.

Ad druhý cíl: v průběhu předchozích let byl dokončen výkup stavebních parcel, na kterých má vyrůst stavba SEFO; završil se záchranný archeologický průzkum; byla aktualizována architektonická studie, která prošla obhajobou před vědeckou radou generální ředitelky NPÚ a připraven investiční záměr. Na základě těchto přípravných kroků se projekt SEFO podařilo vtělit do současného Programového prohlášení vlády a následně i do Programu 134 140 Péče o národní kulturní dědictví I. Tento program vč. projektu SEFO v celkovém objemu 593 mil. vzala vláda 21. 1. 2019 na vědomí.

Ad třetí cíl: v předchozích letech byla výrazným způsobem v rámci odborné činnosti MUO akcentována linie tzv. sbírkových výstav

a publikací. A to jak v oblasti starého umění (sbírka mincí a medailí, kresby, zámecké knihovny, hudebního archivu), tak v oblasti moderního a současného umění (sbírka malby, kresby, grafiky, fotografie). V rámci této činnosti došlo k významnému posunu u zpracování i dokumentování sbírek Arcibiskupství olomouckého i MUO. V řadě případů taktéž došlo k restaurování či konzervačním zásahům při přípravě exponátů pro jednotlivé výstavy.

Ad čtvrtý cíl: rovněž v oblasti postavení MUO v kontextu jednotlivých institucí v ČR i v širším středoevropském regionu nastal výrazný posun. MUO navázalo celou řadu mezinárodních partnerství (v Polsku, Maďarsku či na Slovensku). V následujících letech je třeba tento okruh rozšířit o Rakousko a části Německa. V našich zemích MUO spolupracovalo nejen s řadou galerijních institucí, ale také např. univerzitami (Univerzita Palackého v Olomouci, Masarykova univerzita v Brně).

cíle na období 2020–2024

Základní cíle MUO v následujícím období jsou několikerého charakteru, ve výsledku však tvoří jeden celek. Vše se podřizuje základní myšlence postupné transformace MMU a jeho jednotlivých podmnožin směrem k SEFO. Transformace proběhne ve vizuální, hlavně však v obsahové rovině. Vizuální proměna souvisí pochopitelně především s dokončením stavby SEFO (což překračuje časový horizont předkládané koncepce). Nicméně již v průběhu sledovaného období se otevřou rekonstruované prostory bývalého kina Central – podstatné části budoucího fóra a také se zahájí samotná stavba SEFO. Dílčím krokem má být také přejmenování MMU v SEFO. Současně se musí proměnit vizuální styl MUO, který bude cíleně budovat značku SEFO. Obsahová rovina se váže k odborné činnosti muzea. V následujících letech bude upřena pozornost na přípravu stálých i krátkodobých expozic SEFO a směrem k akvizicím. Dobu budování fóra také využijeme k dokončení průzkumu v jednotlivých zemích zastoupených v nové expozici či k navázání nových partnerství.

V prostorách AMO i AMK budou v následujících letech probíhat rekonstrukční a stavební práce. Jejich dokončení je za Odbor starého umění nejnvýznačnějším cílem střednědobé koncepce. Taktéž příprava nových expozic a s nimi spojené výzkumné činnosti. Podrobné cíle všech odborů MUO jsou popsány v relevantních částech této koncepce.

cíl 1 | odborná, edukační, produkční a výzkumná činnost

K základním úkolům v následujícím období patří příprava stálých expozic. Odbor starého umění připraví nové expozice pro Arcidiecézní muzeum v Olomouci (AMO) a Arcidiecézní muzeum v Kroměříži (AMK). Stálé expozice v AMO postihnou stavební vývoj svatovávčanského návrší v Olomouci. Expozice tak na jedné straně doplní stávající profil muzea, na straně druhé také rozvinou myšlenku vzájemného sdílení hodnot evropského společenství spojenou s významným oceněním muzea European Heritage Label. Rehabilitace Arcibiskupského zámku v Kroměříži podstatně rozvine již několik let připravovaný záměr vybudovat samostatný sbírkový okruh složený z množství tzv. Kabinetů (Kabinet zahradní kultury, Kabinet kresby a grafiky, Kabinet mincí a medailí, Kabinet hudby, Zámecká knihovna a Zámecká obrazárna). K tomu vytvořit další nové expozice – v zámecké věži či tzv. Mlýnské bráně.

Odbor moderního a současného umění dokončí libreta dvou stálých expozic SEFO – regionální expozice Olomouc ve střední Evropě a expozice Střední Evropa v Olomouci. Realizace Středoevropského fóra, schválená vládou České republiky v roce 2019, byla impulzem k revizi koncepce a aktualizaci výzkumného záměru SEFO. V následujícím období bude třeba prověřit možné postupy, nově etablovat instituci v jejím směřování a vytvořit široce mezioborově i mezinárodně rozkročenou garanční radu, o níž by se mělo MUO v následujícím období výrazně opírat. Kromě garanční rady SEFO vytvoří vedení MUO vědeckou radu muzea, kterou obsadí odborníky znalými problematiky starého, moderního i současného umění.

Krátkodobé výstavy obou odborných složek muzea budou sledovat dosavadní výstavní i publikační linie v souladu se schválenou koncepcí institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace (IP DKRVO). Tyto linie významně doplní společné sondy k jednotlivým okruhům stálých expozic SEFO propojující oblast starého s moderním a současným uměním. K dalším významným bodům činnosti nově patří budování nového výstavního formátu – Trienále současného středoevropského umění.

Produkční oddělení vzniklé sloučením Divadla hudby s Muzeem umění v roce 2014 bude nadále pokračovat v přípravě a realizaci programů tematicky či ideově souzónících s výstavními projekty. Stejně jako pro celé MUO bude i pro produkční oddělení koncipované období do značné míry přechodové. Probíhající rekonstrukce bývalého kina Central a následně Divadla hudby umožní kvalitativně

zásadně odlišný přístup k prezentaci performativního umění v rámci kulturní nabídky MUO. Do té doby bude v intencích jeho prostorových a technických možností působit v Mozarteu Arcidiecézního muzea, resp. dalších, většinou však primárně výstavních prostorách muzea. Produkční oddělení na připravovaných programech úzce spolupracuje s edukačním oddělením MUO a jejich společné aktivity bývají nezdědka doprovodným programem odborných kurátorských výstupů.

cíl 2 | akviziční činnost

Muzeum umění Olomouc je tradiční sbírkovou institucí zřizovanou Ministerstvem kultury České republiky. Jako takové sleduje dlouhodobý akviziční plán – závaznou koncepci akviziční činnosti MUO schválenou Ministerstvem kultury, která přiléhá k jeho výzkumné, publikační a prezentační činnosti. Tento plán se opírá o specifické sbírkové okruhy vyplývající z definice médií – muzeum takto spravuje kolekce malby, plastiky, kresby a grafiky, také se však odvolává na aktuální metodologické trendy. Do tohoto druhého rámce spadají kolekce art brut, užitého umění, knižní kultury či architektury. Všechny tyto oblasti budou nadále rozvíjeny proporčně a systematicky. Zásadním krokem v tomto směru bude doplnění stávající akviziční komise o mezinárodní poradní orgán či garanční radu. Pevná síť partnerských institucí by nám měla pomoci vytvořit vlastní fórum – i formou dlouhodobých zápůjček.

Akvizice je v současné době možné financovat pouze z investičních prostředků. MUO shledává tento způsob naprosto nevhodným a bude prosazovat jeho změnu, která přinese větší flexibilitu a možnosti v této pro MUO a především SEFO klíčové činnosti.

cíl 3 | koncepce péče a ochrany sbírkového fondu

Z revize chronologické a zejména systematické evidence sbírky, která proběhla ve druhé polovině roku 2019, a v návaznosti na výsledky kontroly NKÚ, zaměřené na oblast ochrany sbírek muzejní povahy ve vlastnictví České republiky, budou zodpovědní pracovníci odboru pověřeni aktualizací a detailním rozpracováním stávajícího režimu zacházení se sbírkou Muzea umění Olomouc. Ve směrnici budou nově rozpracovány zejména oblasti evidence, inventarizace, digitalizace a zpřístupňování sbírky. Před započítím

stavebních prací souvisejících s realizací projektu SEFO dojde ke stěhování sbírkového fondu MUO ze všech stávajících depozitářů, které jsou v současné době umístěny v přístavbě objektu Muzea na Denisově 47. Pro podsbírkou obrazů a prací na papíře bude zřízen dočasný depozitář přímo v kmenové budově muzea, v současných výstavních prostorách, které nebudou stavbou dotčeny a které budou k tomuto účelu upraveny. Depozitář pro objemné sbírkové předměty a podsbírkou plastiky bude řešen pronájmem externích prostor, které v současné době muzeum hledá. Předpokládáme, že tyto prostory budou pro uložení sbírkových předmětů upraveny tak, aby vyhovovaly technickým i bezpečnostním požadavkům kladeným na uložení sbírkových předmětů tohoto typu. Aktivita obdobného charakteru se také připravují pro Arcibiskupský zámek v Kroměříži, kde ve střednědobém horizontu bude realizována rozsáhlá rekonstrukce zámku z projektu IROP.

cíl 4 | pr, komunikace a marketing

Hlavním cílem pro vymezené období bude vytvořit novou vizuální identitu a osobitou značku MUO včetně SEFO. Tento krok umožní efektivnější propagaci a čitelnější komunikaci s veřejností. Prioritou zůstává kontakt se stálými návštěvníky MUO a vytváření podmínek pro rozšiřování návštěvnické základny a cílových skupin, a to hlavně prostřednictvím online komunikace a programů pro veřejnost. Bude třeba rozšířit komunikaci s médii i na odborná periodika u nás a v zahraničí (zejména v sousedních státech a zemích V4). Ambicí MUO je upevnit si pozici jednoho z hlavních subjektů na české kulturní, především výtvarné scéně a být zároveň pro ostatní důvěryhodným plnohodnotným partnerem. MUO také začne připravovat koncepci nových internetových stránek, které budou sledovat nejnovější trendy a možnosti a budou připraveny pro zveřejnění velkého množství digitalizovaných materiálů (knihovna) a fotografií (expozice a depozitáře). V neposlední řadě je povinností muzea soustředit se i na celkovou otevřenost instituce a bourání bariér mezi širokou veřejností a institucí.

cíl 5 | investiční/stavební a ekonomická činnost

Následující léta budou spojena s rozsáhlou stavební činností. Na jedné straně budou dokončovány již rozběhnuté akce – rekonstrukce kina Central, rekonstrukce muzejní kavárny, dále pak stavební

studie nové expozice amo

práce, které budou započaty v průběhu roku 2020 (rekonstrukce prostor AMO a AMK – u obou akcí je MUO v roli partnera projektu) a konečně také zahájení prací na projektové dokumentaci k projektu SEFO, výběrovém řízení na zhotovitele stavby a samotné zahájení stavebních prací.

Finanční plán organizace bude odrážet strategické cíle střednědobé koncepce na léta 2020–2024. Hlavním zdrojem příjmů bude i nadále provozní příspěvek zřizovatele (MK ČR). Druhým významným pilířem financování (téměř 30 %) bude taktéž nadále provozní příspěvek Olomouckého kraje. Vlastní výnosy organizace však budou posíleny o příjmy z činnosti rekonstruovaného prostoru

kina Central, prodeje upomínkových předmětů a knižní produkce MUO. V rámci zvýšené aktivity spojené s projektem SEFO včetně prostoru kina Central je do budoucna počítáno s postupným personálním nárůstem.

cíl 1 | odborná, edukační, produkční a výzkumná činnost odbor starého umění muo

shrnutí předcházejícího období a výchozí stav

Střednědobá koncepce rozvoje organizace pro období 2014–2018 stanovila čtyři strategické cíle, z nichž každý měl vztah k odboru starého umění.

Cílem č. 1 bylo všestranně integrovat českou kulturu, případně kulturní dědictví do evropských souvislostí jak v oblasti starého umění, tak u výtvarné kultury moderní a současné. Za 5 let plnění koncepčních cílů připravil odbor starého umění více než 20 krátkodobých výstav, z nichž většina svým tématem překračovala hranice České republiky a zasazovala kulturní dědictví či sbírkové předměty do širokého kontextu vývoje evropského i mimoevropského umění a kultury. Kurátoři připravili přehlídky japonského buddhistického umění, středověkého sochařství typu tzv. Madon na lvu, středověkého a novověkého sběratelství premonstrátů, středoevropských (Josef Stern) i předních zahraničních umělců (Giovanni Battista Piranesi), věnovali se sbírkám nizozemských tisků 16. – 18. století i kultu eucharistie ve výtvarném umění. Pokračovali v úkolech zpracování kmenových a spravovaných sbírek výstavou mapující evropské malířství 19. století, představili hudebně-dramatický provoz na císařském dvoře Leopolda I. ve Vídni či podoby znázorňování anděla od středověkého až do současného umění. Výstavou Zde se nacházíte jsme představili v roce 2018 široké veřejnosti kontext a důvody, které vedly Evropskou komisi v roce 2015 k udělení prestižního ocenění European Heritage Label památce Přemyslovský hrad a Arcidiecéznímu muzeu Olomouc. V neposlední řadě naplňovali kurátoři úkoly vycházející z grantového projektu NAKI II – Za chrám, město a vlast. Olomoucký biskup Karel z Lichtensteinu-Castelcorna uprostřed barokní Evropy, který si za jeden z klíčových cílů vytkl zhodnocení biskupovy osobnosti a odkazu v širokém kontextu evropské kultury, politiky a duchovního prostředí druhé poloviny 17. století. Kurátoři publikovali dohodnuté výstupy a připravili několik výstav, vycházejících z dílčích cílů čtyřletého projektu – střednědobou expozici Kresby starých mistrů ze sbírek Arcibiskupství olomouckého a široké i odborné veřejnosti představili knihovnu biskupa Karla v relevantním evropském kontextu. V roce 2019 se projekt NAKI II uzavřel a tým kurátorů v rámci něj pro MUO připravil dvojici výstav Za chrám, město a vlast. První – monografická řešila biskupovu

osobnost a druhá se zaměřila na místa biskupovy paměti – jeho stavby a sbírky. MUO také ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci a Masarykovou univerzitou v Brně vydalo dvojici reprezentativních publikací – kolektivních monografií o osobnosti a odkazu olomouckého biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcorna.

Cílem č. 2 bylo připravit a prosadit projekt MUO – SEFO, tedy rekonstrukci objektu MUO a dostavbu v proluce v sousedství MUO (v rámci IOP) s vědomím, že projekt SEFO je zcela zásadní pro další rozvoj instituce; upravit činnost, výstavní plán a akviziční politiku MUO v souvislosti s přípravou SEFO. Přestože se tento cíl týká především odboru moderního umění, také odbor starého umění, a to především v roce 2019, se zásadním způsobem zapojil do koncepce budoucí expozice SEFO. Členy komitétu připravujícího nové libreto expozice SEFO jsou také kurátoři starého umění. Pro expozici připravují její vstupní část, která návštěvníky provede tematicky vymezenými specifiky středoevropského prostředí, zrcadlícími se v umění a kultuře od raného novověku až do dnešní doby. Kurátoři již navrhli klíčové okruhy, jejich práce pro projekt SEFO bude pokračovat i v horizontu koncepce 2020–2024 a nezastaví se pouze u libreta stálé expozice. Naopak, v souladu se strategiemi MUO i SEFO bude vedení MUO nadále podporovat a iniciovat hledání, otevírání a řešení relevantních témat, kontextuálně propojujících staré i moderní a současné umění v prizmatu střední Evropy.

Cílem č. 3 bylo odborně zpracovat, katalogizovat, dokumentovat, případně restaurovat sbírky Arcibiskupství olomouckého soustředěné v Arcibiskupském zámku v Kroměříži a památkový fond arcidiecéze; zpřístupnit fondy Arcibiskupství olomouckého veřejnosti prostřednictvím výstavní a publikační činnosti. Odbor starého umění MUO pracující v Arcidiecézním muzeu Olomouc a Arcidiecézním muzeu Kroměříž soustavně pracuje na odborném zhodnocení unikátních sbírek olomouckého arcibiskupství a arcidiecéze. V letech 2014–2018 kurátoři starého umění MUO otevřeli nové či nově koncipované střednědobé expozice/kabinety na Arcibiskupském zámku v Kroměříži. Kabinet Kresby starých mistrů ze sbírek Arcibiskupství olomouckého zhodnocuje a zpřístupňuje unikátní konvolut vzácných kreseb; Kabinet hudby II. – Kapela biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcorna přibližuje provoz biskupské kapely a otevírá nejvzácnější část kroměřížského hudebního archivu a Kabinet mincí a medailí | Ražby porýnských duchovních kurfiřtů představuje část tematicky zpracovaných a vystavených vzácných mincí a medailí z arcibiskupského numismatického kabinetu. Výstava v Arcidiecézním muzeu v Olomouci nazvaná Olomoucká obrazárna IV | Evropské malířství 19. století z olomouckých sbírek představila a zhodnotila nejen artefakty – umělecká díla, ale také sběratelské prostředí Olomouce

19. století s významnou úlohou olomouckých arcibiskupů. Nejvýznamnějším počinem, naplňujícím vytčený cíl, byl ale již několikrát široce definovaný projekt NAKI II Za chrám, město a vlast. Všechny výstupy velice podrobně představily a zhodnotily nejvýznamnějšího olomouckého biskupa barokní éry. MUO projektem navázalo na menší výstavní a publikační podniky (Jindřich Zdík, Stanislav Pavlovský z Pavlovic, František Dietrichstein, Theodor Kohn) a naznačilo jednu z několika cest budoucí výstavní a vědecko-výzkumné strategie. Všechny výše definované výstavní projekty doprovodila odborná publikace, ve většině případů v cizojazyčné (aj či nj) mutaci.

Muzeum umění Olomouc zastoupené odborem starého umění bylo klíčovým partnerem Arcibiskupství olomouckého v úspěšné grantové žádosti EEA Grants Obnova vybraných obrazů a nábytku Arcibiskupského zámku v Kroměříži, která v letech 2015–2017 umožnila restaurovat více než 50 obrazů, 28 kusů historického nábytku a pořídit vybavení pro ochranu sbírkových předmětů proti nepříznivým vlivům prostředí. Zaměstnanci MUO byli v kontaktu se zaměstnanci (restaurátorkami) norské partnerské organizace NIKU (Norwegian Institute for Cultural Heritage Research) a v závěru projektu uspořádali mezinárodní odbornou konferenci, která měla definovat specifika restaurování a ošetřování uměleckých děl dlouhodobě vystavených v klimaticky složitých podmínkách barokních zámků a zhodnotit úspěchy či případné nesnáze právě proběhlého restaurování.

Cílem č. 4 bylo upevnit pozici MUO jako jedné z nejvýznamnějších sbírkotvorných a kulturně-výchovných institucí v ČR zlepšováním jeho činnosti, marketingem, fundraisingem, propagací a komunikací s veřejností. Naplnění tohoto všeobecně definovaného cíle napomohl odbor starého umění nejen svou výstavní, odbornou a vědecko-výzkumnou činností, ale také úzkou spoluprací s edukačním oddělením MUO, která rozvíjela kontextuální práci s publikem uvnitř výstav i tematicky mimo ně.

cíle na období 2020–2024

Odbor starého umění MUO bude v rámci nové koncepce rozvoje organizace pro léta 2020–2024 i nadále rozvíjet všechny cíle definované starší koncepcí. K těmto úkolům přibudou nové, které budto vycházejí ze základní chronologie plněných úkolů, či jsou nově definovanými úkoly odboru. Zvýšení množství a rozšíření strategických úkolů neohrozí plnění těch základních. Nové úkoly z nich budou naopak vycházet, budou je rozvíjet a ve spolupráci s dalšími odbory MUO kontextuálně obohacovat.

výstavní činnost

Výstavní činnost odboru starého umění, probíhající v prostorách AMO, AMK či ve spolupráci s odborem moderního umění i v prostorách MMU, bude nově částečně podřízena tématům definovaným jako klíčové pro přípravu stálé expozice SEFO. Tato podřízenost nebude ovšem pro kurátory svazující a nebude se muset bezpodmínečně projevit ve všech výstavách (pro první roky předpokládáme alespoň 50% tematicky koncipovaných výstav). Témata jsou zvolena s ohledem na specifika vývoje a eventuality středoevropské kultury poměrně široce. Důležitou roli bude ve výstavní koncepci MUO pro nadcházející období hrát výstavní komise, která bude směřování dle návrhů kurátorů specifikovat, upřesňovat a především usazovat do tematicky vymezených časových úseků/let. Kurátor pak bude mít dostatek prostoru, aby s tématem pracoval. Tato nová koncepce je od druhé čtvrtiny roku 2019 definována komitétem nového libreta SEFO a z více důvodů začne platit od roku 2021 dále. Výstavní projekty odboru starého umění MUO pro rok 2020 vycházejí proto ještě ze starší koncepce, která nebyla připravována v souladu s nově definovanou strategií MUO resp. SEFO, a která je od 2021 závaznou pro oba umělecké odbory MUO. V roce 2020 představí AMO výstavu, která vznikne vůbec poprvé téměř celá na edukačním oddělení a vůbec poprvé v MUO nabídne formát tzv. edukační výstavy – zaměřené v tomto případě na fenomén zátiší ve výtvarném umění. Předpokládá se pozitivní přijetí projektu a jeho cyklické opakování v horizontu tří až čtyř let. Závěr roku 2020 bude v prostorách AMO věnován prvnímu ročníku olomouckého Trienále 2020. Výstava eARTH s podtitulem vědní obory ve výtvarném umění od středověku po současnost bude doplňkem rozsáhlého podniku MMU a ověří možnosti a limity spolupráce starého a moderního, respektive současného umění uvnitř instituce. Z těchto zkušeností budou čerpat především následující tematicky definované roky. Rok 2021 bude nesen tématem domov a svět, které znovu – ještě před realizací náročného projektu SEFO – znovu prověří možnosti úzkého tematického propojení starého a moderního umění. Svět se bude zrcadlit ve střední Evropě ve výstavním projektu představujícím a hodnotícím české sbírky tibetského umění, kousek světové italské kultury do střední Evropy přinese projekt monografické výstavy Františka Vavřince Korompaye a kontextuálně bude zpracována výstava věnující se olomouckým jezuitům, jejich kulturnímu a uměleckému odkazu a také spojení se světem mimo střední Evropu – jezuitské divadlo, misie ad. Tato výstava otevře nový výstavní i vědecko-výzkumný okruh odboru starého umění MUO. K monografickým výstavám umělců, olomouckých biskupů

a arcibiskupů a specificky tematizovaných projektů přibudou církevní řády. Již v současnosti kurátoři zpracovávají vedle jezuitů podklady pro piaristy a premonstráty – tematizované dle strategických úkolů/ témat pro daný rok. Rok 2022 bude ve výstavní činnosti celého MUO a tím pádem i odboru starého umění definován kontrastem pojmů oficiální a neoficiální a rok 2023 utopie a nostalgie. Odbor starého umění v současné době pracuje na naplnění představené strategie a připravuje tematické výstavní projekty.

stálé a střednědobé expozice

Odbor starého umění představil v roce 2016 změněnou expozici AMO nazvanou Ke slávě a chvále II. Tisíc let duchovní kultury na Moravě II. V prostorách Arcibiskupského zámku v Kroměříži otevřel střednědobé expozice/kabinety kresby a grafiky, mincí a medailí, hudební kabinet a v roce 2013 kabinet zahradní kultury. Žádná z expozic není koncipována jako neměnná. Kabinety se proměňují dle témat klíčových výstav a stálé expozice. Přibližně jednou za deset let dostávají novou, atraktivnější podobu. V roce 2020 bude otevřena nová expozice kabinetu mincí a medailí zaměřená na sbírku biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcornu. Kurátoři pracují také na nové náplni kabinetu kresby a grafiky – v následujících letech by současné kresby starých mistrů měla nahradit architektonická grafika ze sbírek arcibiskupství olomouckého. Specifické postavení v rámci stálých expozic spravovaných MUO má Zámecká obrazárna Arcibiskupského zámku v Kroměříži. V nedávné minulosti doznala menších změn – expozice byla rozšířena o několik obrazů, kurátoři připravili nové rozšířené popisky, sály byly nově vymalovány, obrazy kvalitněji nasvětleny, byla instalována klimavitrína pro významné zápůjčky či malé tematické výstavy. Prostory AMO i Arcibiskupského zámku v Kroměříži se kurátoři snaží oživit uměleckými intervencemi. Pro Arcidiecézní muzeum připravil již v roce 2014 olomoucký rodák a významný evropský umělec Ivan Theimer intervenci do stálé expozice s názvem Via Lucis. V roce 2017, v rámci výstavy V oplatce jsi všecek tajně, vytvořil umělec Pavel Mrkus přímo pro gotický ambit při katedrále sv. Václava audiovizuální site-specific instalaci R.E.D. O rok později představili umělci Palo Macho a Jozef Jankovič s Janou Hostrichovou, Lacem Terenem, Svätoplukem Mikyťou a Ivanem Csudaiem intervenci nazvanou Plynutí času | Časová shoda a o další rok později umělecká dvojice Václav Cigler – Michal Motyčka intervenci Světlem. Nově se kurátoři ve spolupráci s předními umělci snaží intervenovat také do prostor kroměřížské památky UNESCO. Václav Cigler s Michalem Motyčkou připravili v roce 2019 vstupy do Květné zahrady a Zámecké obrazárny s názvem Zvňjšnění. Velice

pozitivní přijetí projektu nás zavazuje k pokračování. Kurátoři starého i moderního umění v úzké spolupráci vybírají pro následující čtyři roky další současné umělce, kteří dokáží kvalitně konfrontovat staré umění a architekturu. Do konce roku 2024 bychom rádi představili další nejméně tři umělecké intervence v prostorách AMO či Arcibiskupského zámku v Kroměříži.

rekonstrukce prostor arcidiecézního muzea olomouc

Velká část pozornosti odboru starého umění MUO bude v následujících letech upřena k rekonstrukci Zdikova paláce a vestavbě nové expozice AMO v podkroví kapitulního paláce, kterou bude v úzké spolupráci s MUO realizovat majitel objektu – Metropolitní kapitula u sv. Václava v Olomouci z projektu ITI OA. Kapitula s MUO znovu spolupracují s autorem návrhu starší přestavby / památkové rekonstrukce budov pro potřeby AMO z let 1998–2006, významným a mezinárodně oceněným architektem Janem Šépkou. Kurátoři MUO v současnosti připravují libreto nové stálé expozice, která v sobě spojí tři strategie. V první řadě představí Svatováclavské návrší jako místo setkávání kultur a uměleckých slohů. Představí biskupství a arcibiskupství olomoucké jako významnou kulturní a politickou sílu, která spoluurčovala směřování střední Evropy a potažmo Evropy a konečně skrze výtvarné umění se pokusí najít jeho roli ve formování středoevropské identity. Propojí tak pohled na nejstarší osídlení a architektonické utváření návrší, které po dlouhá staletí (nejen) duchovně vládlo velké části střední Evropy, s idejemi a odkazem, pro které bylo místo oceněno prestižním European Heritage Label, až po historické entrée projektu SEFO, které v menším rozsahu a v předstihu prověří funkčnost základů navržené koncepce kontrastů, resp. postupování témat ještě před její realizací v nové budově fóra. Nová expozice by měla být otevřena v červenci 2021.

rekonstrukce prostor arcibiskupského zámku v kroměříži

Muzeum umění Olomouc, zastoupené v Kroměříži Arcidiecézním muzeem Kroměříž, partnersky spolupracuje s majitelem kroměřížského zámku a podzámecké zahrady – památek UNESCO – Arcibiskupstvím olomouckým na projektu Integrovaného regionálního

operačního programu (IROP). Jeho cílem je rozsáhlá rekonstrukce vodního systému a pompejské kolonády v zahradě, střech a krovů zámku, prostor obrazové galerie a depozitářů, historických sálů v prvním patře, zámecké věže a tzv. Mlýnské brány, ve kterých budou instalovány nové expozice. Muzeum umění Olomouc jako odborný správce movitých uměleckých sbírek Arcibiskupství olomouckého je klíčovým partnerem projektu a rekonstrukce, která bude ukončena v závěru roku 2022, je výzvou pro koordinaci stavebních prací a návštěvnického provozu zámku. K 25. únoru 2020 se odborné správy zámku a Podzámecké zahrady vzdává Národní památkový ústav a jedna z nejvýznamnějších nemovitých památek v ČR přechází i provozně do rukou soukromého subjektu – Arcibiskupství olomouckého. V současnosti (podzim 2019) probíhá inventura sbírek a v brzké době budou také sbírky na historické trase předány do správy Muzea umění Olomouc, které v první polovině roku (do otevření návštěvnické sezony v dubnu 2020) dopracuje s majitelem model dalšího fungování zámeckého provozu. Již nyní probíhají intenzivní jednání a nepředpokládáme kvůli změně správce památky žádná omezení pro návštěvníky. Projekt IROP kromě potřebné rekonstrukce znamená také zvýšení návštěvnického komfortu a nabídky služeb – z velké části pod odborným dohledem MUO. Druhé patro zámku – Zámecká obrazárna s Kabinetem kresby a grafiky a prostorem pro krátkodobé výstavy, Kabinet zahradní kultury, Zámecká knihovna, Manský sál, Kabinet mincí a medailí, barokní kaple a nová expozice arcibiskupské gardy v Mlýnské bráně budou tvořit samostatný a bez průvodce přístupný okruh. K expozicím přidáme také Klenotnici pozdního středověku v prvním patře zámecké věže a tematickou výstavu Královská návštěva v Kroměříži. V Zámecké obrazárně dohlíží kurátoři MUO na výměnu zastaralého galerijního osvětlení za systém reflektující nejnovější trendy úrovně prezentace kulturního dědictví i ekonomii a ekologii provozu.

european heritage label

Soubor památek nazvaný Přemyslovský hrad a Arcidiecézní muzeum Olomouc získal v roce 2015 ocenění European Heritage Label. Od té doby pracovníci AMO přizpůsobují svou práci úkolům, ke kterým se zavázali přihláškou k této značce. Zástupce AMO pravidelně navštěvuje evropská setkání všech oceněných míst (v roce 2019 jich je 38, z ČR pouze 1). Kurátoři přizpůsobují plnění závazků výstavní plán a edukační pracovníci programy. MUO je také členem tzv. core group – skupiny devíti oceněných míst, která v roce 2019 podala úspěšnou grantovou přihlášku do programu Creative Euro-

pe: Design and management of networking and capacity building activities for European Heritage Label sites. Projekt je řešen od počátku října 2019 a potrvá 20 měsíců. Během nich proběhne několik setkání pracovních skupin. MUO vede skupinu Restoration of collections. Tři další pracovníci MUO jsou členy pracovních skupin Audience Development for EHL sites, Income generating for EHL network and EHL sites a Maintenance of historic buildings. Projekt je prvním pokusem o tzv. networking oceněných míst a MUO v něm hraje klíčovou roli. Získané zkušenosti a navázané mezinárodní kontakty budou vedle nových poznatků důležitým přínosem zahraniční politice MUO, prohlubování spolupráce v rámci EU a získávání evropských grantů.

odbor moderního a současného umění muo

shrnutí předcházejícího období a výchozí stav

Střednědobá koncepce rozvoje organizace pro období 2014–2018 stanovila čtyři strategické cíle:

Cílem č. 1 bylo všestranně integrovat českou kulturu, případně kulturní dědictví, do evropských souvislostí. (Geograficky) české výtvarné umění soustavně trpí nízkou mezinárodní rozpoznatelností. Tato situace je nešťastná z celé řady důvodů, pomineme-li otázky kulturní identity, pak včetně těch ekonomických a zahraničně-politických. Dlouhodobým cílem Muzea umění Olomouc je proto integrovat je do obecného globálního diskurzu, přičemž z týchž pozic přistupuje jak k umění modernímu a současnému, tak k tomu starému. Za jeho přirozený kontext považuje širší rámec střední Evropy, zahrnující oblast zemí V4, Rakouska, Německa, referenčně pak Pobaltí a jihoslovanských zemí. V souvislosti s touto vizí byly v předchozím období dále rozvíjeny strategické cíle včetně vědecko-výzkumné činnosti (kontinuální průzkum v Polsku, v Maďarsku a na Slovensku, příprava sbírkových výstav a katalogů, organizace konferencí a symposií ad.), specializované databáze Central European Art Database, akvizic a přípravy expozičních a výstavních projektů. Z posledně jmenovaných lze zmínit především stálou expozici Století relativity, mapující projevy výtvarného umění 20. století, a to se dvěma přirozenými vrcholy – v klasické české moderně a středoevropské neo-avantgardě, respektive modelový projekt Rozlomená doba 1908–1928. Avantgardy ve střední Evropě (2018), který příkladným způsobem integroval řadu partnerských institucí

studie interiéru nové budovy sefo

(mj. Muzeum sztuki v Lodži, Kassák Museum v Budapešti, Galériu mesta Bratislavy, Janus Pannonius Museum v Pécsi či Miedzynarodowe centrum kultury v Krakově), pokryl danou geografickou oblast a umožnil její zasazení do kontextu meziválečných evropských progresivních tendencí (tzv. internacionální avantgarda). Tento projekt byl zároveň výjimečným způsobem podpořen grantem Kreativní Evropa. Paralelně s tím byl připravován také reciproční projekt věnovaný současnému středoevropskému umění, který se pod názvem Universum uskuteční v roce 2020 jako první ročník Trienále stře-

doevropské kultury a umění. Mimo zmiňované lze uvést expozice Tajemné dálky. Symbolismus v českých zemích 1880–1914 (2014), Aenigma. Sto let antroposofického umění (2015) či Abstrakce.PL (2018), další z řady výstav z rámce SEFO, monografické přehlídky věnované Magdaleně Jetelové (2013), Zbyňku Sekalovi (2015) či Alfredu Lenicovi (2015), Jozefu Jankovičovi (2017), Viktoru Vasarelymu (2018) či Václavu Ciglerovi (včetně intervencí do prostor obou Arcidiecézních muzeí, 2019). Ze současné české produkce lze pak připomenout systematicky reflektované okruhy české fotografie, kresby, grafiky, také však malby (Fascinace skutečností. Hyperrealismus v české malbě, 2017) navazující na velké zahraniční přehlídky nových realismů. Etablování českého výtvarného umění i umělecko-historické metodologie v evropských souvislostech výrazně napomáhá práce s vlastním sbírkovým fondem – v uvedeném období byla pozornost věnována zejména sbírce kresby (Uhlem, štětcem, skalpelem..., 2016), grafiky (Post.Print, 2019) a knihy (Sousedé v knize, 2019). Cílem je v tomto pokračovat i nadále, integrovat přitom dosud z mnoha důvodů nedostupné příklady rakouského a německého (tj. „západního“) diskurzu, získat pro tyto účely nové partnerské instituce (příkladem budiž lublaňské MG+MSUM či linecké Lentos Kunstmuseum), rozvést spektrum Středoevropského fóra také do oblasti starého, moderního a recipročně pak současného umění – a na tomto půdoryse připravit podmínky pro vznik nové instituce. Zásadní je systematická akviziční činnost, práce s vlastními sbírkami a intenzivní spolupráce v rámci muzea - tj. především s oběma arcidiecézními muzei. Nadále je žádoucí rozvíjet publikační činnost tak, aby každý z připravených výstavních projektů disponoval vlastní vícejazyčnou doprovodnou publikací a pro tentýž účel využívat databázi CEAD.

Cílem č. 2 bylo připravit a prosadit projekt MUO – SEFO, tedy rekonstrukci objektu MUO a dostavbu v proluce v sousedství MUO (v rámci IOP) s vědomím, že projekt SEFO je zcela zásadní pro další rozvoj instituce; upravit činnost, výstavní plán a akviziční politiku MUO v souvislosti s přípravou SEFO. Předchozí období bylo těsně spojeno s přípravou tzv. malého SEFO, tj. rekonstrukcí budovy Muzea moderního umění. Toto malé SEFO také bylo ve své činnosti omezeno na totalitní období v zemích V4 s pouze reflexivními přesahy mimo téma, region i historické období. V jeho průběhu byly však uskutečněny také kroky předcházející stavbě nové budovy – skutečného fóra, které by také mělo plnit mnohokrát naznačené úlohy: integrovat region, pestré projevy umění 20. století s přesahy do minulosti i současnosti i instituci samotnou. V souvislosti s tím byla upravena akviziční politika instituce, výrazně obohaceny fondy zejména o neo-avantgardní tendence (polská abstrakce, konvolut prací Viktora Vasarelyho, Jozefa Jankoviče, Magdaleny Jetelové ad.) a rehabilitován potenciál tzv. papírových médií (současná česká gra-

fická produkce, knižní tvorba, kresba ad.). Klíčovým bylo také rozhodnutí integrovat projevy moderního a současného umění s uměním starým, a to jak formou výstav (Šumění andělských křídel. Anděl v evropském výtvarném umění, 2016), tak intervencí v prostorách stálých expozic (Jozef Jankovič, 2017, Václav Cigler, 2019). Samostatným bodem je současná činnost Divadla hudby, resp. bývalého kina Central. V souvislosti s tím také začala příprava nové koncepce stálé expozice SEFO a s ní spojeného výzkumného, výstavního, akvizičního, lektorského a produkčního programu. Při jeho realizaci se již počítá se spojením všech dosud samostatně fungujících složek v rámci daného diskurzu při zachování paralelních linií reflektujících vlastní nároky specifických domén, médií, uměleckých forem, regionální produkce ad. Tento složený program se bude v rámci SEFO rozvíjet ve dvou polohách volně nazývaných „Olomouc ve střední Evropě“ a „Střední Evropa v Olomouci“.

Cílem č. 4 bylo upevnit pozici MUO jako jedné z nejvýznamnějších sbírkotvorných a kulturně-výchovných institucí v ČR zlepšováním jeho činnosti, marketingem, fundraisingem, propagací a komunikací s veřejností. Muzeum moderního umění – SEFO na upevnění pozice státní instituce pracuje intenzivně řadu let, a to jak svou výzkumnou, tak výstavní a publikační činností. V posledních letech se také stále výrazněji profiluje jako sociálně angažovaná instituce. Výrazným přínosem v naplňování tohoto poslání bylo zařazení produkční činnosti zahrnující divadelní a filmová představení, lektorské workshopy i cykly přednášek do výstavního plánu. Dlouhodobě se snaží vycházet vstříc různým sociálním i věkovým skupinám a nabízet jim rovnocenný program. Odtud pokročilá spolupráce s lektory, také ale dalšími institucemi v regionu, mj. univerzitou (cyklus přednášek zahraničních odborníků, vytvoření systému dobrovolnické činnosti a praxí ad.) a městem. Výraznější roli by měl v budoucnu hrát Spolek přátel muzea.

cíle na období 2020–2024

Realizace Středoevropského fóra, schválená vládou České republiky v roce 2019, byla impulzem k revizi koncepce a aktualizaci výzkumného záměru SEFO. Následující období by mělo být určeno k prověření možných postupů, etablování instituce v jejím směřování a vytvoření široce mezioborově i mezinárodně rozkročené garanční rady, o níž by se mělo v následujícím období výrazně opírat. Nový záměr lze popsat takto:

Středoevropské fórum Olomouc je jednou ze tří státních institucí muzejního typu, jejichž prioritou je výtvarné umění. Na rozdíl

od zbývajících dvou – Národní galerie v Praze a Moravské galerie v Brně, resp. sítě regionálních institucí – svým záměrem přesahuje rámec českého území. Jeho cílem je tematizovat nikoli české, ale středoevropské umění, a nikoli pouze umění výtvarné, ale také divadlo, film, literaturu atd. To vše na půdoryse politických a kulturních dějin regionu zahrnujícího území mezi Německem a Ruskem, Baltem a Středozemním mořem, tj. oblast původní Habsburské monarchie, na jejíž dědictví se však neomezuje. Jeho těžiště představuje totalitní období (mezi léty 1945 a 1989), záměrně je však překračuje a jeho specifika historicky i principiálně kontextualizuje. SEFO je tedy chápáno jako princip – jako záměrně volené prizma, kterým se na jednotlivé projevy kultury systematicky (ale nedogmaticky) pohlíží. Zásadní je proto uzpůsobení odborného a organizačního zájmu – a to koncentrovanými výstavními plány, společnými projekty, přípravou stálých expozic ad., při zachování historických i metodologických specifík starého, moderního a současného umění. Podobně zásadní je udržení sbírkotvorného charakteru instituce.

Na rozdíl od zavedených zahraničních institucí, které se orientují buď na vizuální kulturu, nebo se obracejí k historickým, obecně kulturním či politickým konotacím, SEFO vytváří svůj program v rámci už plně globalizovaného světa „konce liberalismu“ a postmediality – nabízí se proto střední Evropu pojmát jinak, reflexivně, z pozic záměrně „autorské“ interpretace. V současné chvíli jsou našimi primárními partnery varšavská Zachęta Narodowa Galeria Sztuki, Ludwig Muzeum v Budapešti a Východoslovenská galéria v Košicích. Muzeum samozřejmě spolupracuje s řadou dalších nejen zahraničních, ale především domácích státních sbírek, resp. vybranými soukromými sběrateli. Předpokladem rozšíření sledovaného spektra o západní a jižní kontext, také ale odlišné interpretace, je právě výběr vhodného partnera na podobné úrovni – nabízí se k tomu zejména Lentos Kunstmuseum v Linzi, Museum der Bildenden Künste v Lipsku, resp. MG+MSUM v Lublani. Cílem muzea je přitom příprava recipročních programů, které by umožnily komplexní nahlížení konkrétních problémů středoevropské kulturní tradice – příkladem budiž apropriace výtvarných forem (např. podoby pop-artu ad.).

Prioritou nadcházejícího období je tedy zjevně nejen vytvoření nové budovy Středoevropského fóra, ale jeho vlastní institucionalizace – projektu je nutné určit skutečný status. V souvislosti s tím jsou následující čtyři roky chápány jako přechodové – v jejich průběhu by se měla uzavřít výzkumná a sbírkotvorná činnost vázaná na výchozí koncepci SEFO. Revidována by také měla být dualita Muzeum moderního umění – Středoevropské fórum Olomouc. Toto rozhodnutí úzce souvisí s včleněním kolekce moderního umění do rámce SEFO, přičemž SEFO by mělo být chápáno především jako platforma, na

níž lze přistupovat ke kulturně-historickému celku střední Evropy. Samozřejmě se přitom navazuje na tradici instituce, její ukotvení v systému garantovaném zřizovatelem, tj. MK ČR, zároveň však jde o pokus etablovat nový přístup k věci – v první řadě české umění nikoli zasazovat do kontextu toho středoevropského či globálního, ale jako se středoevropským a globálním s ním přímo zacházet. Z metodologického hlediska to přinese nesmírné nároky jednak co do míry orientace v širším kulturním spektru, než je obvykle zvykem, také ale vzhledem k apelu, který bude nutně vznesen vůči starému umění, arcidiecézním sbírkám, respektive umění současnému. Muzeum v tomto smyslu nicméně naplňuje svůj skutečný potenciál – a stává se přirozeně fórem. Nemění se přitom přístup k věci – nadále bude reflexe českého a zahraničního umění proporční, proporčně se bude rovněž sbírat, odlišná je však interpretace, s níž se pracuje a systém, s nímž nová koncepce přichází.

Střednědobá koncepce SEFO v první řadě předpokládá vytvoření duální stálé expozice, z jejíž organizace bude vyplývat budoucí výstavní, publikační i akviziční plán instituce. SEFO by mělo reflektovat témata spojená s migrací a emigrací, budováním státu, osobní i sdílené identity moderní společnosti. Vycházíme v tomto smyslu vstříc angažovaným polohám umění. Rámec záměrně rozšiřujeme také o jiná média a umělecké formy, včetně těch performativních. Podobný plán je nesmírně náročný, předpokládá intenzivní spolupráci kurátorů s produkčními a lektory. Jeho největším pozitivem je vznik otevřené instituce, která může splňovat roli jak globální, tak komunitní autority – odtud leitmotiv obou expozic, „Olomouc ve střední Evropě“ a „Střední Evropa v Olomouci“. Součástí tohoto záměru je výrazné obohacení sbírkových fondů instituce ve vybraných okruzích či oblastech (viz dále).

výstavní činnost

Vzhledem k uvedenému je výstavní činnost strukturována následujícím způsobem – od stálé expozice, která by měla v průběhu příštích let začít postupně pojímat také příklady nových médií či umění na papíře, resp. tematické vstupy, se odvíjí tematicky stavěný výstavní plán. Jeho cílem je prověřit jednotlivé okruhy připravované pro novou stálou expozici SEFO (2025) – a také možnosti zapojení nových médií či přístupů (včetně dramaturgických a lektorských). Roční programy by měly zahrnovat vždy alespoň jeden společný projekt (Triennale připravované pro rok 2020 je modelovým příkladem), který bude variován rovněž v publikační činnosti (včetně externí – časopisecké, monografické ad.), prostřednictvím CEAD (konferen-

ce, kolokvium, filmová produkce ad.) a v rámci produkčních aktivit. Krátkodobé výstavní projekty na straně jedné rozšiřuje projekt typu „kunsthalle“ – Triennale současné středoevropské kultury, na straně druhé se nabízí zařazení střednědobých expozic.

Rok 2021 bude věnován tématu domov a svět, následující období pak vztahu oficiální a neoficiální kultury či utopie a nostalgie. Společně připravovaná expozice se bude opírat o metodologii polského historika Piotra Pitrowského a reflektovat napětí mezi tzv. centrem a periferií, včetně reflexe vztahu východní a západní Evropy. Opírat se přitom bude o konkrétní žánr, krajinomalbu a jeho možnosti dále abstrahovat až k universálnímu jazyku abstraktní geometrie, jejíž tradice je se středoevropským prostorem výrazně spojena – a ve sbírkách muzea právě díky předchozí systematické sbírkotvorné činnosti výjimečným způsobem zastoupena. Tímto způsobem je třeba postupovat i nadále – opírat se o vlastní sbírkový fond, tím jej zhodnocovat, zároveň však nově interpretovat ve specifických (středoevropských) souvislostech. Podobně ukotvená osa zároveň nabízí možnost řady drobných, také monografických projektů, které budou dále daný problém rozvíjet v kontextech starého i současného umění.

Výrazná pozornost by pak měla být věnována také regionu – a to jednak formou přehledové expozice mapující olomoucké kulturní prostředí v průběhu 20. století (2021), jednak soustředěný projekt věnovaný jeho porevolučnímu etablování se. Oba by měly výrazně přispět nově plánované expozici „Olomouc ve střední Evropě“ (2023).

triennale středoevropského umění

Triennale je příkladem atypického projektu, který má nicméně potenciál muzeum etablovat v kontextu současného umění – a připravit tak půdu pro budoucí akvizice, které navíc budou vznikat přímo pro instituci, a sledovat tak její vlastní cíle. Do tohoto rámce spadá záměr formou dvojexpozic představovat generaci autorů, kteří začali tvořit po roce 1990, odpovídá tomu ale také formát galerijní laboratoře představující nové akvizice v kontextu stálých sbírek. Žádoucí napojení na publikační systém – včetně konferenčního – pak dotváří celistvou strukturu instituce odpovídající současným metodologickým i pedagogickým nárokům.

Triennale je v tuto chvíli navrženo jako integrální program Muzea umění – jeho účelem je mj. v pravidelných intervalech reflektovat činnost instituce a nabízet jí prostor revidovat vnitřní nastavení, spolupráci mezi jednotlivými složkami, rozvíjet odbornou činnost a připravovat budoucí akvizice. Slouží v tomto smyslu k prověřování

kritické praxe. První ročník proto nastavuje pevný rámec, v němž je využíváno obou muzejních budov v Olomouci i prostoru vně nich. Pozornost je věnována struktuře stálých expozic, při přípravě těch krátkodobých se opíráme o dlouhodobou činnost ve středoevropském regionu (Jan Pamula jako klíčová osobnost, spolupráce s kolegy z partnerských institucí, provoz CEAD). Velmi důležitá je otevřenost dalším subjektům ve městě – Univerzitě Palackého, městským i soukromým galeriím, kinům a divadlům i festivalovým formám (AFO, Divadelní Flora, PAF). Tento model bychom chtěli využívat i do budoucna, s možností většího zapojení externích kurátorů. Principiálně by však i nadále mělo jít o autorskou, nesoutěžní a tematicky zaměřenou přehlídku budovanou zevnitř Středoevropského fóra. V této chvíli plynou finanční prostředky z dotací Ministerstva kultury. Takto by tomu mělo být i do budoucna, část programů však lze – vzhledem k zaměření (historickému, odbornému i geografickému) dotovat z grantových programů (Visegrad Fund ad.) – toto nakonec v konkrétním případě CEAD minime využít již letos.

cead

Central European Art Database je jedním z projektů muzea, který má výrazně přispět k jeho mezinárodní profilaci. Na jeho půdorysu se v poslední době nejintenzivněji odehrává spolupráce se zahraničními institucemi spojená s projektem SEFO. CEAD také poskytl zázemí několika odborným kolokviím (2014 a 2015). Program bude ve sledovaném období pokračovat – vyjma kontinuálního odborného zpracovávání vybraných oblastí a tematických okruhů (Pécsi Műhely, slovenské konceptuální umění, polská abstrakce ad.) se nabízí zejména filmová produkce. Cílem obojího je vytvořit systém dokumentující propojení klíčových aktérů z řad jednotlivců, skupin i institucí činných ve středoevropském prostoru.

Databáze bude do budoucna sloužit jako platforma veškeré odborné a komunikační práce SEFO – umožní publikaci vlastních titulů, konferenčních sborníků, může generovat mezinárodní výzkumné granty ad. V letech 2020 až 2024 proto musí projít zásadní úpravou a zjednodušením, přičemž mezi priority patří zvýšení uživatelské vstřícnosti (interaktivita) i profesionálního významu (bodování výstupů grantovou agenturou). Tak jako muzeum samo, i CEAD by mělo disponovat vlastní redakční / garanční radou dohlížející na provoz a prezentované výsledky. CEAD v tomto smyslu plně odráží činnost SEFO. Na práci CEAD se také podílí všichni kurátoři SEFO, vzhledem k přípravě programů se předpokládá účast produkčních a lektorů.

edukační oddělení muo

shrnutí předcházejícího období a výchozí stav

Edukační oddělení MUO pracuje ve všech třech objektech muzea. Své aktivity představuje v rámci Muzea moderního umění, Arcidiecézního muzea Olomouc i Arcibiskupského zámku v Kroměříži. V předcházejícím monitorovaném období 2014–2018 si upevnilo svou pozici v rámci hierarchie odborných oddělení MUO a stalo se nedílnou součástí všech výstavních projektů. Historici umění – kurátoři s pracovníky oddělení úzce spolupracují a velká většina výstav je v důsledku společným dílem kurátorů a edukátorů. V letech 2016–2017 bylo oddělení mimo svou běžnou činnost garantem edukační části projektu „Za chrám město a vlast. Olomoucký biskup Karel z Lichtensteinu-Castelcornu uprostřed barokní Evropy“ (DG16Po2Mo13), který byl podpořen Ministerstvem kultury z Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II), v jehož rámci vytvořil tým edukátorů inovativní mobilní aplikaci do tabletů. Ta se skládá ze tří částí: rodinné aplikace Sen biskupa Karla, samoobslužného mobilního průvodce muzeem pro dospělého návštěvníka (tzv. elektronického katalogu) a aplikace pro řízenou edukaci. Součástí edukační části projektu byla také příprava tří certifikovaných metodik zabývajících se možnostmi vzdělávání pomocí tabletu v muzejním a galerijním prostředí (odevzdáno dle plánu v roce 2019). V roce 2018 bylo oddělení garantem mezinárodní edukačního programu ArtCoMe podpořeného v programu Kreativní Evropa – Kultura získaného u příležitosti uskutečnění mezinárodní výstavy Rozlomená doba 1908–1928. Edukační projekt propojil studenty z Olomouce, Krakova, Bratislavy a Pécse. Jádrem programu tvořila čtyři mezinárodní setkání studentů, která se uskutečnila/uskutečnila v rozmezí let 2018–2020 ve všech partnerských institucích. V roce 2019 získala mobilní rodinná aplikace Sen biskupa Karla 3. místo v kategorii Interaktivní digitální média na festivalu muzejních audiovizuálních projektů F@MP 2.0 AVICOM v Šanghaji.

spolupráce s odbornými pracovišti

Edukátoři Muzea umění Olomouc jsou pravidelně zváni k participaci na výuce v rámci akreditovaného kurzu Muzejní edukátor: výběr a použití vhodných didaktických metod a forem muzejní edukace pořádaného Metodickým centrem muzejní pedagogiky při

Zemském muzeu v Brně. První blok celodenní výuky se uskutečnil v listopadu 2018. Během roku probíhají edukační programy pro školy v rámci projektu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR Pokusné ověřování: vzdělávací programy paměťových institucí do škol. Muzeum umění Olomouc bylo ke spolupráci osloveno jako jediná instituce spravující sbírky výtvarného umění v ČR.

koncept přátelského muzea ve vztahu k návštěvníkům

Muzeum umění Olomouc bude ve všech spravovaných objektech a expozicích usilovat o maximální otevření návštěvníkům a zpřístupnění jejich pobytu v expozici. V tomto ohledu budou pracovníci edukačního oddělení vzdělávat obsluhující personál – pokladní, kustodky a kustody. Budou komunikovat s tvůrci stálých, střednědobých i krátkodobých výstavních projektů a budou se na ně obracet se žádostmi o co největší zapojení prvků přístupných a příjemných široké veřejnosti různých věkových skupin. Vedle míst pro intenzivní prožitky a kontemplaci výtvarných děl vytvoří také prostor pro jejich chápání v historickém a kulturním kontextu. Tento základ budou edukační pracovníci dále rozpracovávat s cílem stát se naprosto rovnými partnery kurátorům pro rozšířenou koncepci výstavních projektů – pro relevantní expozice budou zaměstnanci edukačního oddělení koncipovat nejen doprovodné programy různých druhů, ale také aktivní a kontextuální zóny, případně zapojení nových médií.

edukační program v mmu

edukační výstavy

Nadstavbou aktivních a kontextuálních zón budou výstavy kompletně připravené edukátory. První ze zamýšleného cyklu tzv. edukačních výstav vyzkouší pracovníci edukačního oddělení MUO představit návštěvníkům v lednu 2020. Umělecká díla budou v tomto kontextu fungovat jako prostředky sdělení myšlenek, které edukátor vyhodnotí jako dostatečně nosné pro koncepci celého projektu. U uvedeného typu výstav se předpokládá netradiční typ instalace, jenž osvěží zavedené prezentační způsoby. Frekvence konání edukačních výstav bude projednána s dalšími pracovníky. Pro střednědobou koncepci pro léta 2020–2024 se vedle zkušební výstavy na začátku roku 2020 počítá s dalším nejméně jedním obdobným projektem. Do budoucna by se měly edukační výstavy opakovat ve všech budovách MUO nejméně jednou za dva roky – výstavy se stanou pevnou součástí výstavního plánu muzea.

nové cílové skupiny návštěvníků edukačních programů

Edukační oddělení MUO cílí v současnosti na široké skupiny návštěvníků a návštěvnic, a to jak z hlediska věku, tak případných specializovaných skupin či těch se zvláštními potřebami. Edukační oddělení má za dlouhá léta své činnosti stálou klientelu. Ve střednědobém horizontu chce formou speciálních programů ještě více rozvíjet edukační aktivity směrem k návštěvníkům se specifickými vzdělávacími potřebami: lidem s poruchami autistického spektra (nepravidelná spolupráce již probíhá), nevidomými a slabozrakými, neslyšícími. V této souvislosti navštěvuje jedna ze specialistek edukačního oddělení kurzy českého znakového jazyka. MUO usiluje o vytvoření speciálních textových materiálů či tlumočení informací do znakového jazyka, které v relevantním časovém horizontu doplní nejen novou expozici SEFO a novou expozici v podkroví AMO, ale také veřejné prostory stávajících muzejních budov. Předpokládá se forma např. speciálně natočených videí (ve spolupráci s Ústavem speciálně pedagogických studií Pedagogické fakulty UP v Olomouci). Pracovníci a pracovníce edukačního oddělení, kurátoři a kurátorky i kustodi a kustodky budou odborně proškoleni/y, aby dokázali dotčeným skupinám poskytnout co nejkvalitnější servis a zážitek z návštěvy veřejné instituce.

práce edukačního oddělení muo s dobrovolníky

Edukační oddělení MUO dlouhodobě usiluje o vyjasnění pozice dobrovolníka v praxi sbírkotvorné a paměťové instituce, a to především směrem ke službám poskytovaným návštěvníkovi. Oddělení dlouhodobě spolupracuje s Katedrou výtvarné výchovy PdF UP. MUO podalo na podzim 2019 žádost o podporu v rámci dotačního programu ÉTA Technologické agentury ČR s projektem, jehož cílem je evaluovat nastavené procesy v rámci spolupráce na odborné přípravě studentů pro pracovní pozici edukátor/edukátorka v kultuře. V případě úspěšné žádosti vznikne specializovaný program pro stážisty, který stávající postupy nahradí efektivnější formou výměny lidských zdrojů a unikátního know-how o praktických problémech pracovní pozice edukátor/edukátorka v kultuře. Svě uplatnění v pozici dobrovolníků budou moci nalézt také osoby evidované na úřadu práce či senioři se zájmem o umění. Ti se budou moci seznámit s dobrovolnickými pozicemi obsluhujícího personálu při zajištění průběhu muzejních nocí, Dnů evropského dědictví a dalších akcí jednorázového charakteru.

strategie dalšího rozvoje edukačního oddělení

Výše nastíněný rozvoj (edukační zóny, edukační výstavy, úzká spolupráce s dalšími profesemi při tvorbě výstav, systematická práce se stážisty a dobrovolníky, rozšiřování návštěvnických skupin) doprovází soustavný rozvoj oddělení v několika dalších oblastech, které podporují i potvrzují kvalitu muzejního vzdělávání v MUO. I nadále budeme spolupracovat v rolích pedagogů a školitelů s Pedagogickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci i Metodickým centrem muzejní pedagogiky v Brně. Výsledky hodláme prezentovat na odborných konferencích, věnujících se aktuálním trendům muzejní a galerijní pedagogiky. Edukační oddělení bude i nadále rozvíjet spolupráci s kurátory nejen na pravidelných výstavách, ale také na grantových projektech. Vedle toho bude připravovat vlastní grantové projekty zaměřující se na lidský potenciál, práci s veřejností a edukaci v kultuře. MUO bude skrze edukační oddělení spolupracovat se školami v rámci projektů: Šablony II (Propojení teoretické výuky s praxí, zapojení odborníků do výuky) z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Pokusné ověřování: vzdělávací programy paměťových institucí do škol

studie interiéru multifunkčního sálu central

(projekt Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR). Pracovníci a pracovnice oddělení se budou dále vzdělávat (český znakový jazyk, anglický jazyk) a budou soustavně a intenzivněji než doposud monitorovat zkušenosti s novými médii v muzejní praxi. Nová média a skrze ně práce s mladými návštěvníky je definovanou prioritou Evropské komise v programu Kultura. MUO hodlá rozumně investovat finanční prostředky do zahraničních pracovních cest edukátorů za účelem seznámení se s nejnovějšími trendy v této oblasti.

produkční oddělení muo

shrnutí předcházejícího období a výchozí stav

Od roku 2014 se součástí Muzea umění stalo Divadlo hudby (DH), do té doby příspěvková organizace Statutárního města Olomouce sídlící v budově Muzea moderního umění, Denisova 47. Fúze proběhla na základě třístranné smlouvy mezi SmOl coby zřizovatelem DH, MUO a MK ČR coby zřizovatelem MUO. Statutární město Olomouc se souhlasem s touto fúzí ideově přihlásilo ke koncepci Středoevropského fóra, což konkrétně formulovala i ona třístranná smlouva. Následně vzniklo samostatné produkční oddělení MUO, které pře-

vzalo zodpovědnost za přípravu a realizaci všech programů v Divadle hudby, Besedním sále, Mozarteu Arcidiecézního muzea a jednotlivě i dalších programů a pořadů ve všech budovách MUO. Od roku 2014 se také začala intenzivně připravovat rekonstrukce bývalého a již nepoužívaného kina Central, resp. rekonstrukce Divadla hudby na víceúčelové sály. V roce 2019 byla vysoutěžena stavební firma a začala rekonstrukce kina Central s datem dokončení v lednu 2021. K 30. červnu Divadlo hudby ukončilo vzhledem ke stavební činnosti v místě svého působení činnost a od září 2019 se aktivity produkčního oddělení dočasně přesunuly do Mozarteu Arcidiecézního muzea.

Produkční oddělení v letech 2014–2019 rozvíjelo svou činnost v několika dramaturgických či tematických liniích: první byly pořady a programy přímo reagující na výstavní projekty MUO (divadelní či taneční intervence do výstav – J. Jankovič, Z. Sekal, Grafika ze sbírek MUO; zahajovací koncert výstavy Rozlomená doba, koncerty – Tajemné dálky, autorské čtení – Tajemné dálky, opera – Aenigma atd.). Druhou byla samostatná dramaturgie reflektující současnou divadelní, taneční či klubovou hudební tvorbu. Třetí byl filmový klub zaměřený na současnou produkci v oblasti tzv. artového filmu. Čtvrtou byly loutkové sezony zaměřené na prezentaci českého loutkového divadla pro nejmenší diváky s přesahem ve formě tvůrčích rodinných workshopů. Pátou spolupráce s významnými institucemi a festivaly nadregionálního významu (Divadelní Flora Olomouc, Academia Film Olomouc, Jeden svět, Ekologické dny Olomouc, Univerzita Palackého, Polský institut, Rakouský institut, Goethe-Institut atd.). Šestou dlouhodobé přednáškové cykly v oblasti výtvarného umění, architektury, urbanismu a památkové péče. Sedmou byla příprava a realizace vlastního festivalového formátu Dny židovské kultury (ve spolupráci se Židovskou obcí a Centrem judaistických studií FF UP). Osmou byla spolupráce s dalšími odbornými složkami MUO na přípravě Olomouckého Trienále, jehož první ročník se uskuteční v roce 2020.

Produkční oddělení se dále staralo o technické a produkční zabezpečení dalších formátů vyplývajících z činnosti MUO (vernisáže, přednášky, besedy, workshopy, školení, program Muzejní noci, Dnů evropského kulturního dědictví, Noci divadel, pořadů k významným výročím – 17. listopad, 28. říjen atd.)

Kromě toho zabezpečovalo pořady jiných pořadatelů ve svých prostorách v režimu pronájmu nebo spolupráce (Moravské divadlo Olomouc, studentská divadla, přednáškové cykly, komorní koncerty atd.)

cíle na období 2020–2024

Rozvoj činnosti produkčního oddělení bude v těchto letech úzce souviset se dvěma fundamenty. Jedním je zastřešující a ideově určující program Středoevropského fóra, jenž je zároveň rozhodujícím determinantem celé činnosti Muzea umění. Druhým je provoz a obsah nově otevřeného rekonstruovaného Centralu, resp. stávajícího Divadla hudby.

central ve středoevropském fóru a středoevropské fórum v centralu

Rekonstrukce bývalého kina (ing. arch. Sborwitz a ing. arch. Prášil) je projektována tak, aby umožňovala maximální variabilitu při prezentaci současných podob živého performativního umění – od klasického činoherního divadla s kukátkovým jevištěm, přes taneční a pohybové performance v aréně či poloaréně, loutkové divadlo, až po experimentální prostorové projekty na pomezí různých uměleckých žánrů. Zároveň může sloužit jako projekční sál pro kino nebo koncertní sál pro různé typy produkcí od komorních až po středně velké (kapacita stojících diváků 500 míst). Tato koncepce vychází z cíle rozvinout Středoevropské fórum v živoucí umělecké centrum, v němž se setkávají nejrůznější přístupy k umění. Stane se platformou, na níž se setkávají a mnohdy i střetávají různé pohledy, různé preference, různé ideje. Musí to být platforma nejednoznačná, která neaspíruje na definitivní vysvětlení či popis našeho světa. Zastřešující idea střední Evropy oprávněnost tohoto přístupu jen potvrzuje – vždyť ona sama je esencí nejednoznačnosti, proměnlivosti, nepevnosti a nestálosti. Central by měl být potvrzením této „hledáčské“ podstaty Středoevropského fóra, měl by být protilehlým partnerem stálých i nestálých muzejních expozic. Zároveň by však měl být celému Muzeu umění podporou a oporou ve velmi důležité oblasti jeho existence – v budování návštěvnických, diváckých a rozhodně také uměleckých komunit.

V rámci Středoevropského fóra by však Central neměl být pouze stagionou, kam se „jen“ převezou a uvede díla vytvořená jinde (což neznamená, že jím do jisté míry nebude). Měl by se stát právě tou platformou, na níž bude možno vyřknout zásadní otázky dnešní doby a hledat na ně odpovědi skrze umělecké vyjádření. Tyto autorské (nejen) divadelní projekty budou vycházet z dlouhodobého dramaturgického plánu, který zase bude vycházet či reagovat na dlouhodobý výstavní plán Středoevropského fóra. Mohou být často

výsledkem rezidenčních pobytů českých i zahraničních umělců v Olomouci. Central může sloužit jako místo představení výsledného díla, i jako laboratoř, kde vznikne dílo, následně uváděné přímo v té které expozici Muzea umění či Středoevropského fóra. Tyto autorské projekty budou mít svou pravidelnou cykličnost – vznikne jeden ročně, přičemž jednou za tři roky bude taková inscenace součástí Trienále. Dlouhodobé plánování umožní i hladší financování projektů, protože bude možné čerpat grantové i nadační tituly, které jsou „nedostupné“ při plánování krátkodobém. Rovněž lze pro tyto účely začít využívat i jiné granty, než ty určené pro výstavní a muzejní instituce. Tak je možné se vydat velmi cíleně a promyšleně cestou, kterou nastoupily leckteré moderní západní instituce našeho typu už v devadesátých letech – cestou rozkročení své nabídky do dalších uměleckých sfér či vzdělávacích programů. Právě v tomto smyslu je přemýšlení produkční velmi blízké pojetí edukačnímu a jeho koncepci rozvoje svébytné muzejní pedagogiky.

ekonomická udržitelnost

Otevření Centralu musí předcházet správně cílené PR a marketingový plán, který zaručí alespoň elementární ekonomickou udržitelnost provozu. Vzhledem k tomu, že MUO pracuje s veřejnými prostředky a veškerá „zprostředkovávaná“ umělecká tvorba je dotovaná, produkce může a bude muset část programu zaměřit např. směrem ke komerčním pronájmům Centralu. Ty by však měly tvořit max. 1/3 celkového počtu. Důležité je, aby navenek byl Central identifikovatelný výhradně vlastní svébytnou produkcí, nikoliv programem těchto komerčních pronájmů. Výjimku mohou tvořit silné značky jako je festival Divadelní Flora nebo Academia Film, i ve spolupráci s nimi by však měli být Central a Středoevropské fórum dramaturgickým partnerem, nikoli pouze „jednou z festivalových scén“. V ideálním stavu by produkční oddělení v plánovaném období (předpoklad po roce 2023, resp. po dokončení novostavby) obhospodařovalo kromě jiného velkou scénu (Central 100–230 diváků), malou scénu (stávající Divadlo hudby – 70 diváků), Mozarteum (110 diváků) a další prostory přímo v expozicích SEFO.

výzkumná činnost

Muzeum umění Olomouc je výzkumnou organizací zapsanou do seznamu výzkumných organizací podle zákona č. 130/2002 Sb. § 33a. V současnosti plní úkoly vyplývající ze schválené a poskytnuté in-

stitucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (IP DKRVO). Pro léta 2020–2024 má MUO stanoveny následující dva okruhy výzkumných úkolů:

1| Umělecký mecenáš

Výzkum uměleckého mecenátu na Moravě od středověku po přelom 19. a 20. století – zvláště ve spojení s duchovními osobami a řády

2019–2021 | RUKOPISY 9. AŽ 16. STOLETÍ ZE SBÍREK ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉHO (SOUPIS, UMĚLECKO-HISTORICKÝ ROZBOR, HISTORICKÉ VAZBY)

výstupy:

2020 | odborný článek o rukopisech z knihovny olomouckého biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcornu

2021 | odborná kniha – kritický katalog části rukopisné sbírky kroměřížské zámecké knihovny (česky a německy)

2021 | výstava rukopisů 9. – 16. století

2021–2024 | MINCE SALCBURSKÝCH ARCIBISKUPŮ VE SBÍRKÁCH ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉHO (SOUPIS, KRITICKÉ POSOUZENÍ)

výstupy:

2021 | odborný článek o vybraných ražbách salcburských arcibiskupů

2022 | odborný článek o vybraných ražbách salcburských arcibiskupů

2023 | odborná kniha – kritický katalog mincí a medailí salcburských arcibiskupů z kroměřížské zámecké sbírky (česky a německy)

2023 | výstava mincí a medailí salcburských arcibiskupů

2| Středoevropské fórum Olomouc

Výzkum sbírkových fondů MUO v oblasti moderního umění a jeho komparace s výtvarnou kulturou Slovenska, Polska a Maďarska.

2019–2024 | VÝZKUM VYBRANÝCH UMĚLCŮ ZE SLOVENSKA, POLSKA, MAĎARSKA, ČESKÉ REPUBLIKY A SHRNUTÍ VÝZKUMU

výstupy:

2019 | odborný katalog grafické sbírky MUO

2019 | výstava umělecké grafiky ze sbírek MUO

2020 | katalog díla Jana Pamuly

2020 | výstava Jan Pamula

2021 | článek o maďarském poválečném umění

2022 | článek o středoevropském poválečném umění

2023 | publikace o moderním poválečném umění ve střední Evropě

Osou veškeré odborné činnosti Středoevropského fóra Olomouc je příprava nové, duální, stálé expozice – z její tematické organizace vyplývá mimo výstavní a publikační plán také plán akvizic. Nová stálá expozice se bude opírat o regionální zázemí instituce, přičemž regionu využije pro reflexi středoevropského a globálního kontextu. Duální charakter expozice se bude odrážet také v dalších, spíše obecně kulturně či filosoficky definovaných polaritách – domov/svět, oficiální/neoficiální kultura, utopie/nostalgie. Tento v zásadě mezioborový, z podstaty kulturně-historický přístup vyžaduje integraci nových metodologií i médií a uměleckých forem, včetně těch performativních. Předpokládá také přípravu koncentrovaných výstavních plánů, které budou zvolené téma či problém variovat v sérii výstav, zahrnujících také příklady z kontextu starého či současného umění. Jednotlivé projekty by měly být nově řešeny skupinově – a generovat kromě expozic také konference, kolokvia, respektive využívat potenciálu databáze CEAD. Nabízí se také využít formátu střednědobé expozice a na ni vázat velké grantové projekty typu NAKI, GAČR či Kreativní Evropa. Tento systém by umožnil rozprostřít zátěž do vícera let, vytvářet komplexní programy, integrovat atypické formy a lineární způsob muzejních prezentací nahradit otevřeným.

Prioritou následujícího období, která úzce souvisí s výzkumným plánem, je doplnění sbírkového fondu o dosud nedostatečně reflektované okruhy z kontextu rakouské a německé kulturní proveniencie (nová věcnost, vídeňský akcionismus, Neue Wilde, tzv. Rumunská či Lipská škola ad.) – tj. na pomezí bývalé železné opony. Velkým tématem jsou přelomové historické momenty, z nichž období okolo roku 1950 a rok 1989 představují dosud nevytěžená témata, která mají zároveň potenciál překračovat oblast středoevropského kulturního prostoru. Totéž platí pro meziválečnou internacionální avantgardu, již by bylo vhodné věnovat zvýšenou pozornost, také v souvislosti s projektem Rozlomená doba. Velkým tématem je rovněž sféra tzv. oficiální kultury, tím spíše, že naše pozornost je tradičně věnována spíše příkladům té neoficiální.

digitalizace sbírek a nová média v muzejní a galerijní praxi

MUO plánuje v nadcházejících čtyřech letech věnovat zvýšenou pozornost možnostem digitalizace sbírek, a to jak kmenových, tak spravovaných. Věnovat se bude přednostně těm nejohroženějším a nejchoulostivějším – uměleckým dílům na papíře. Zkušenosti mezinárodní spolupráce pramenící ze zahraniční politiky MUO

v rámci střední i celé Evropy otevírají široké možnosti spolupráce na různých úrovních. Od sdílení zkušeností po možnosti společně koordinovaného postupu, který může vyústit ve společnou grantovou žádost v některém z evropských fondů. MUO v současnosti prověřuje možnosti s partnerskými organizacemi v rámci European Heritage Label – Biblioteca Geral da Universidade de Coimbra a Arquivo Nacional da Torre do Tombo. Obě instituce (barokní knihovna a archiv) mají dlouholeté zkušenosti s konzervováním uměleckých děl na papíře a také s jejich digitalizací pomocí nejnovějších technologií. Vedle sbírání mezinárodních zkušeností plánuje MUO v nadcházejících letech prohloubit v této oblasti spolupráci s národním informačním kulturním portálem Czechiana a také s Národní knihovnou v Praze a Moravskou zemskou knihovnou v Brně.

Vedle užití nových médií pro digitalizaci uměleckého dědictví plánuje odbor starého umění a MUO jako takové rozvíjet možnosti užití nových médií v muzejní a galerijní praxi. Vedle asistovaných forem edukačních programů chceme skrze nová média přilákat do všech prostor MUO mladé publikum a nenásilnou formou mu nabídnout zážitek s uměním formou, kterou zná a oceňuje – kvalitní animace, komiks atd. Tato zkušenost ovšem nebude na úkor skutečného poučení z expozice či vnímání uměleckých děl, bude doplňkem. První zkušenost již kurátoři a edukátoři MUO mají z grantového projektu NAKI II: Za chrám, město a vlast, kde vytvářeli animovanou rodinnou aplikaci pro tablety Sen biskupa Karla. MUO plánuje stát se vůdčí organizací v oblasti užití nových médií v muzejní a galerijní praxi v ČR.

grantová činnost

MUO plánuje v následujících letech navázat na úspěchy grantových žádostí z předchozích let. Ať už ve formě hlavního či konsorciálního smlouvou vázaného partnera, případně smluvně nezaopatřeného partnera s důležitým poradním hlasem. Hlavním cíl – již definovaná digitalizace sbírek – bude hlavním cílem hledání grantových možností v ČR i Evropě.

Odbor starého umění bude pokračovat v komplexním zpracování osobností a odkazů významných olomouckých biskupů a arcibiskupů, ke kterému je zapotřebí časově i finančně náročného archivního a dalšího výzkumu. Odbor starého umění bude i nadále úzce spolupracovat s Metropolitní kapitulou u sv. Václava i Arcibiskupstvím olomouckým na projektech, které revitalizují, rekonstruují či restauroují památky movitého i nemovitého kulturního dědictví ve správě AMO.

Odbor moderního umění se zaměří na podporu náročných úkolů tvořících osu SEFO, produkční odbor bude z grantových nabídek podporovat živé umění všech forem a festivaly. Odbor ochrany sbírkového fondu se bude snažit získávat prostředky na restaurování, údržbu a inventarizaci.

Edukační oddělení bude dále prosazovat nová média v muzejní a galerijní praxi cílené na mladé publikum (do 26 let). Programy jsou vždy výzvou ke spolupráci kurátorů s edukátory a jsou spojeny s angažováním externích scenáristů, výtvarníků, grafiků a programátorů, a proto jsou jen s velkými obtížemi realizovatelné z pravidelného rozpočtu.

cíl 2 | akviziční činnost

Muzeum umění Olomouc je jednou z tradičních sbírkových institucí zřizovaných Ministerstvem kultury České republiky. Jako takové sleduje dlouhodobý akviziční plán, který přiléhá k jeho výzkumné, publikační a prezentační činnosti. Tento plán se opírá o specifické sbírkové okruhy vyplývající z definice médií – muzeum takto spravuje kolekce malby, plastiky, kresby a grafiky, také se však odvolává na aktuální metodologické trendy. Do tohoto druhého rámce spadají kolekce art brut, užitého umění, knižní kultury či architektury. Všechny tyto oblasti by měly být rozvíjeny proporčně a systematicky. Předpokladem naplnění potenciálu Středoevropského fóra je těsná spolupráce s vybranými partnery – dříve zmiňované instituce samozřejmě nemohou zprostředkovat akvizice přímo, podobně jako v minulosti by však měly muzeu umožnit vstup na daný „trh“ a pomoci etablovat dobré jméno Muzea umění Olomouc mimo jeho současný operační prostor.

V době naplňování předchozí střednědobé koncepce projednávalo vedení MUO změnu akviziční politiky Ministerstva kultury s příslušnými náměstky ministra kultury a ministry kultury. Problém předestřelo i v plénu Rady galerií ČR. Také v koncepci na léta 2020–2024 je tomuto problému věnován prostor. Prozatím byla akviziční činnost vždy spojena s průzkumem konkrétních tvůrčích ateliérů, respektive vybraných soukromých sbírek či nadací. Tímto způsobem chce MUO pokračovat i nadále. Zásadním krokem v tomto směru je doplnění stávající akviziční komise, která je druhou instancí dohlížející na průběh konkrétní akvizice, o mezinárodní poradní orgán či garanční radu, která by také měla hrát roli zprostředkovatele. Pevná síť partnerských institucí by měla pomoci vytvořit vlastní fórum a také druhou, mírnější podobou akvizice – formou dlouhodobé záplůjčky. Vysoká úroveň, na níž se MUO dlouhodobě pohybuje,

je z mnoha důvodů problematická. Finanční možnosti i dostupnost děl nejvyšší kvality jsou samozřejmě omezené. Správný výběr partnerských institucí je proto klíčový. Během následujících pěti let by tímto způsobem nicméně měl vzniknout dostatečný „akviziční fond“, který by umožnil vytvoření nové stálé expozice, tematizující specifika středoevropského kulturního regionu a jeho umělecké tradice. Cílem přitom není tento rámeček uzavřít, ale naopak jej navázat na širší globální kontext. Časovou dotaci jednoho roku, kterou zákon č. 122/2000 Sb. povoluje jako maximální pro vývoz sbírky do zahraničí, považujeme za ideální. Plánovaná stálá expozice SEFO by měla využívat kombinace pevné struktury a v pravidelném sledu obměňovaných částí, konvolutů či jednotlivin. Princip fóra je podle nás nicméně takový, že bude spíše sloužit ke komparaci děl z externích sbírek či prezentaci odlišných přístupů, než je samo touto formou nabízet/ postupovat jiným institucím.

Akviziční koncepce Muzea umění Olomouc, pokrývající oblast současného a moderního umění, by se měla odvíjet v několika soustředěných oblastech. Z chronologického hlediska je potřeba podpořit výjimečnou kolekci českého moderního a avantgardního umění příklady středoevropské proveniencí. Jedním z velkých témat je v tomto směru tzv. internacionální avantgarda (okruh Lajose Kassáka, Herwartha Waldena ad.). Návnost české moderny na její aktivity při zachování regionální specifčnosti (kubismus ad.), reflexe německých kulturních center (Berlín, Drážďany, vzdáleněji Paříže) či Vídně, také ale Moskvy, je klíčovým tématem, které záměr SEFO výrazně historicky ukotvuje. Paralelu progresivních tendencí pak představuje tzv. tradiční linie, reprezentovaná mj. Novou věcností (Neue Sachlichkeit), jež do tohoto kontextu uvádí (po expresionismu a antroposofických inspiracích) opět německé tvůrčí prizma.

Reprezentativní kolekce malby a plastiky, které byly v posledních letech doplňovány systematickými nákupy maďarského a polského poválečného umění, předpokládají podobný postup nejen v případě německého a rakouského umění (zejména okruhy düsseldorfské Akademie výtvarných umění, vídeňského akcionismu, rakouského konstruktivismu, Neue Wilde ad.), ale také – výběrově – i vůči jihoslovanskému regionu. V tomto směru bude zřejmě klíčové využití potenciálu Trienále, které muzeum připravuje poprvé pro rok 2020. Výjimečné konvoluty abstraktních a konstruktivistických tendencí bude v následujícím období potřeba podpořit podobně systematicky budovanými kolekcemi figurativního umění, respektive reflexemi aktuálních tendencí. Jedním ze zásadních kroků, které MUO v tomto směru čekají, je vytvoření sbírky nových médií.

Z uvedeného je patrné, že ve své sbírkotvorné činnosti se muzeum soustředí především na tzv. neoficiální kulturu. Totéž označení při-

tom platí pro progresivní tendence i politicky motivovanou tvorbu totalitního období. Naprosto zásadní je proto reflexe různých podob „emigrace“ – což také muzeum umění opakovaně a záměrně činí (Terry Haass, Ivan Theimer ad.). Nejen z referenčních důvodů je nicméně potřeba reflektovat také kulturu tzv. oficiální – a to zejména v přelomových variantách „budování státu“ po roce 1900, 1918, 1948 i 1989.

Kontextuální rovinu v tomto smyslu reprezentují především sbírky architektury a užitého umění – podobně jako ve všech dalších případech přitom ani v tomto nemá nová akviziční politika sledovat „vývoj“, ale má se pokusit identifikovat směrodatné momenty identity střední Evropy – příkladem mohou být revize významných historických městských center, vedle Olomouce (v návaznosti na záměr regionální expozice „Olomouc ve střední Evropě“) je to Vratislav či Varšava, také ale Bratislava ad., a to zejména jejich dvojí poválečná obnova (funkcionalismus – brutalistní architektura). Architektonická identita střední Evropy je zároveň vhodným impulzem k tomu, jak zacházet s dualitou veřejného (budování státu) a soukromého (osobní tvořivost, vnitřní emigrace, šedá zóna, underground ad.) prostoru v kontextu (post)moderního světa.

Podobný přístup, tj. snaha o překlenutí středoevropského prostoru, by měl charakterizovat také kolekce art brut a knižní kultury, které zároveň rozvíjejí dvojí výjimečné téma – z metodologického hlediska je to vztah umění a mimouměleckých forem, otázka autenticity ad., také ale vlastní vztah médií, z nichž ta tzv. papírová je potřeba výrazněji podpořit, mj. pro jejich výjimečný dokumentační potenciál umožňující kontextualizovat výtvarné umění a propojit je s dalšími uměleckými formami, mj. divadelní či literární produkci.

Nová koncepce akviziční politiky se tedy přímo váže na záměr chápat Středoevropské fórum jako široce mezioborově i geograficky rozkročenou instituci. Jejím základem je identifikace konkrétních svorníků a jejich postupné rozvíjení. Oporu středoevropskému zá měru pak tvoří region, jemuž je věnována shodná pozornost.

cíl 3 | koncepce péče a ochrany sbírkového fondu odbor ochrany sbírkového fondu

Odbor ochrany sbírkového fondu zajišťuje správu kmenové sbírky Muzea umění Olomouc, sbírek Olomouckého arcibiskupství na zámku v Kroměříži a záplůjček z církevního majetku pro stálou expozici AMO. Zodpovídá za jejich evidenci, administraci, dokumentaci, uložení i ochranu, včetně preventivní péče a restaurování.

evidence a dokumentace sbírkového fondu současný stav

Správu, manipulaci a péči o jednotlivé sbírkové fondy v současné době upravují režimy zacházení s jednotlivými sbírkami, depozitární a badatelské řády.

cíle na období 2020–2024

Z revize chronologické a zejména systematické evidence sbírky, která proběhla ve druhé polovině roku 2019, a v návaznosti na výsledky kontroly NKÚ, zaměřené na oblast ochrany sbírek muzejní povahy ve vlastnictví České republiky, budou zodpovědní pracovníci odboru pověřeni aktualizací a detailním rozpracováním stávajícího režimu zacházení se sbírkou Muzea umění Olomouc. Jejich pozornost bude zaměřena zejména na následující oblasti:

a) evidence

V rámci nové směrnice – režimu zacházení se sbírkou MUO – budou v rámci jednotlivých podsbírek definována závazná pravidla pro vedení chronologické evidence v přírůstkových knihách a zejména pro vedení a aktualizaci systematické evidence na evidenčních kartách. Pro odstranění revizí zjištěných nedostatků bude odborem ochrany sbírkového fondu vypracován pevný harmonogram nápravných opatření, která budou spočívat vedle administrativních oprav v obou stupních evidence včetně CES, zejména v doplnění chybějících údajů a aktualizaci stávajících dat. Zatímco administrativním vedením sbírkové evidence jsou pověřeni správci svěřených podsbírek, obsahová náplň systematické evidence, tzn. odborné zpracování a aktualizace údajů k jednotlivým sbírkovým předmětům, je úkolem kurátorů podsbírek. Na základě provedených aktualizací ve sbírkové evidenci provedou pověřeni správci sbírkového fondu aktualizace a změny v databázi DEMUS.

b) inventarizace

V rámci své působnosti je odbor ochrany sbírkového fondu zodpovědný také za organizaci a provádění pravidelné i mimořádné inventarizace sbírky MUO. V připravované směrnici bude definován závazný postup pro provádění inventarizace sbírky, který bude nově specifikován pro každou podsbíрку samostatně.

c) digitalizace

Příprava a následná digitalizace sbírkových fondů kmenových i spravovaných je jednou z priorit MUO pro střednědobou koncepci 2020–2024. Ve spolupráci s ostatními odbory muzea připraví odbor ochrany sbírkového fondu aktualizaci stávající směrnice. Zintenzivní přípravu zpřístupnění sbírkového fondu MUO prostřednictvím webových stránek muzea a programu ProMus (v současnosti jsou v úplnosti prezentovány podsbírkou obrazů, plastiky, kresby, fotografie, volné grafiky a užitého umění; v nejbližším plánu je doplnění podsbírek autorské knihy a medailí a plaket). Další podrobnosti jsou popsány v sekci Digitalizace sbírek a nová média v muzejní a galerijní praxi.

d) zpřístupňování sbírky prostřednictvím výstav a expozic

Na základě zkušeností z předchozích období budou v novém režimu zacházení se sbírkou MUO dopracována rovněž stávající pravidla pro tuzemské a zahraniční výpůjčky včetně aktualizace znění dosud používaných smluv o výpůjčce sbírkových předmětů v návaznosti na registr smluv a doporučení kontroly NKÚ.

uložení a ochrana sbírkových předmětů současný stav

Stávající kapacita depozitárních prostor je naplněna. Depozitáře svými technickými parametry již jen částečně splňují požadavky kladené na bezpečné uložení sbírek muzejní povahy. Pro zlepšení podmínek uložení sbírky ve stávajících depozitářích využilo MUO v minulých letech dotace z programu Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví (zejména certifikované ochranné obaly a materiál pro uložení prací na papíře). Mimo dotace ISO byly dle možností investovány do vybavení depozitářů rovněž prostředky z rozpočtu MUO (ochranné obaly, mobilní zvlhčovače, germicidní lampy pro desinfekci).

cíle na období 2020–2024

Velká část relevantních aktivit, vztahujících se k uložení a ochraně sbírkových předmětů ve střednědobém horizontu, bude sledovat realizaci projektu SEFO a především výstavbu nové budovy pro stálou expozici s depozitárními prostory, dílnami a laboratořemi. V souvislosti s pracemi bude zbořeno hospodářské křídlo současné budovy na Denisově ulici, ve kterém se nacházejí také depozitáře.

Pracovníci a pracovnice odboru ochrany sbírkového fondu koncipují přípravu stěhování sbírky do dočasného depozitáře i s patřičným zajištěním předmětů. Aktivity obdobného charakteru připravují také pro Arcibiskupský zámek v Kroměříži, kde ve střednědobém horizontu bude realizována rozsáhlá rekonstrukce zámku z projektu IROP. Rekonstrukce Zdíkovy paláce a vestavba výstavních prostor do podkroví AMO se sbírkových fondů dotkne jen minimálně a bude proto řešena v součinnosti s probíhajícími pracemi bez závazně stanovené koncepce.

preventivní péče a restaurování současný stav

Profesionalizaci restaurátorské i konzervátorské péče o sbírkový fond výrazným způsobem napomohlo v roce 2013 zřízení samostatného restaurátorského oddělení a postupné personální rozšíření pracoviště o specialisty v jednotlivých oborech. V roce 2019 bylo restaurátorské oddělení posíleno organizační změnou o pozici restaurátora – specialisty na restaurování malířských děl a polychromií na sochařských dílech na poloviční úvazek. V současné době oddělení zajišťuje restaurátorské a konzervátorské práce malířských děl, sochařských děl, prací na papíře, na uměleckořemeslných dílech ze dřeva a konzervátorské práce na uměleckořemeslných předmětech z kovu. Ke zkvalitnění odborné péče o sbírkový fond muzea směřuje současné partnerské zapojení Muzea umění Olomouc do projektu ARTECA: pokročilé fyzikálně-chemické metody ve výzkumu a ochraně kulturního a uměleckého dědictví, jehož hlavním řešitelem je Univerzita Palackého v Olomouci a MUO partnerem.

cíle na období 2020–2024

Pracovníci a pracovnice odboru připraví koncepci restaurátorského pracoviště s ohledem na nutnost rovnoměrného rozložení sil mezi restaurování, konzervaci a profylaxi. Koncepce pracoviště bude zahrnovat preventivní ochranu sbírkových předmětů, restaurátorskou a konzervátorskou přípravu výstav a zápůjček, pokračování činností v rámci výzkumného projektu ARTECA a přípravu sbírkových předmětů pro stěhování depozitářů. Muzeum umění Olomouc je také klíčovým partnerem projektu EHL@N, který vytváří mezinárodní pracovní skupiny. Jednou z nich je také skupina zaměřená na restaurování uměleckých děl (více podrobností v oddíle European Heritage Label v koncepci Odboru starého umění).

cíl 4 | pr komunikace a marketing

Koncepce PR a marketingu v letech 2020-2024 naváže na dosavadní kontinuální práci pro Muzeum umění Olomouc. Pozornost v těchto letech bude vedle běžné práce pro muzeum soustředěna na budování značky SEFO, na rozšiřování návštěvnické základny a na propagaci významných akcí ve sledovaném období.

vizuální identita

Klíčovým úkolem pro muzeum bude v následujících letech vytvořit originální, jasnou a srozumitelnou značku Středoevropského fóra. Tu by měla z podstatné části definovat nová vizuální identita, která by obsáhla jak SEFO, tak celé Muzeum umění Olomouc, včetně Arcidiecézních muzeí v Olomouci a Kroměříži a prostoru Central a DH. Zároveň by měla sloužit jako sjednocující prvek pro všechny části muzea při respektování jejich odlišností. Nová vizuální identita přinese nejen nové zpracování grafiky, log, fontu, webu, formátů plakátů apod., ale vtiskne jednotnou formu i veškerým tiskovinám a publikacím, a promítne se například i v pojednání infografiky v interiérech a na exteriéru budov apod. Takto komplexní přístup si vyžaduje výběr nejkvalitnějších českých grafických studií, a to prostřednictvím soutěže vyhodnocené odbornou komisí. Ta by měla být připravena a vypsána v průběhu roku 2020. Nová vizuální identita umožní čitelnější prezentaci SEFO i struktury MUO jak na outdoorových reklamách, tak i na webu a na sociálních sítích.

internetové stránky

S novou vizuální identitou se pojí také vytvoření nové podoby webu a úprava jeho struktury. Stávající web již nevyhovuje našim požadavkům, možnosti jeho rozšiřování jsou omezené a redakční systém je uživatelsky nepřívětivý. Je tedy nutné vytvořit novou strukturu, která zjednoduší orientaci a zároveň bude respektovat novou organizační strukturu MUO. Web by měl obsahovat nejucelenější informace o instituci a měl by nabídnout vše potřebné jak pro běžného návštěvníka, tak pro školy, novináře, badatele, dobrovolníky, partnery či zaměstnance. Kromě toho by měl být úzce provázán se sociálními sítěmi, které nabízí možnost přímé interakce s aktuálním obsahem. Také bude připraven pro databázové zpracování digitalizovaného materiálu.

sociální sítě

V posledních letech, s neustále sílícím trendem prezentace na sociálních sítích, se PR muzea zaměřilo na intenzivní využívání facebooku, instagramu a twitteru, které vedle webu slouží jako hlavní online prezentační platformy. O aktivitě a dosahu jednotlivých účtů vypovídá i nárůst jejich publika o 5 – 10% ročně. Sociální sítě by měly i nadále sloužit jako aktuální zdroj informací o životě instituce, na rozdíl od webu by sdílené informace měly užívat méně formálního jazyka a měly by přinášet mj. i vzhled do zákulisí fungování instituce případně reagovat na aktuální témata. Ke sdílení profesionálního video obsahu využívá MUO vlastní youtube kanál. Ten obsahuje pozvánky na výstavy, záznamy z vernisáží, z přednášek a jiných programů, případně záznamy z tiskových konferencí apod. Především u záznamů přednášek, diskuzí a doprovodných programů bude nutné zaměřit se na zvýšení sledovanosti. Videá doplní také podcasty, jejichž obsahem budou rozhovory s umělci a kurátory, informace o připravovaných výstavách apod.

S obsahem sociálních sítí souvisí také využití placené cílené reklamy k propagaci výstav a významnějších programových akcí. Ty by měly doplnit běžnou online inzerci a využít tak plný potenciál dosahu svých stránek.

kontakt s veřejností

I nadále zůstává klíčový přímý kontakt s veřejností. To platí obzvláště ve věci propagace SEFO. Seznámení veřejnosti s jeho plánovanou podobou a obsahovou koncepcí bude nezbytné pro rozšíření jeho návštěvnické základny a jeho dosah za hranice regionu. K tomu poslouží jak speciální programy zaměřené přímo na obsahovou náplň SEFO, tak veřejné diskuze o jeho podobě, opětovné představení architektury, prezentaci architekta stavby apod. Tyto úkoly budou pro PR instituce zásadní obzvláště v letech před otevřením SEFO. Kromě toho je třeba se dále soustředit na přímý kontakt při speciálních akcích s velkým návštěvnickým potenciálem, jako jsou např. vernisáže výstav, Trienále středoevropského umění (viz níže), muzejní noc, městské festivaly apod.

spolek přátel muo a muzeion

Jedním z cílů je také zintenzivnění spolupráce se Spolkem přátel MUO a nalákání nových členů. Osobní pozvánky na významné

akce, volné vstupy, nabízení výhod u partnerských institucí a především pořádání zájezdů a komentovaných prohlídek by měly sloužit i k navázání kontaktu s potenciálními finančními partnery a sponzory.

Časopis Muzeion, který MUO vydává od roku 2016, projde v návaznosti na novou vizuální identitu grafickou úpravou. V krátkodobém horizontu plánujeme i obsahovou úpravu, jejímž cílem je nabízet kromě popularizačních článků a PR obsahu také odborný obsah, recenze na výstavy, teoretické texty od externích spolupracovníků apod.

návštěvnická základna a cílové skupiny

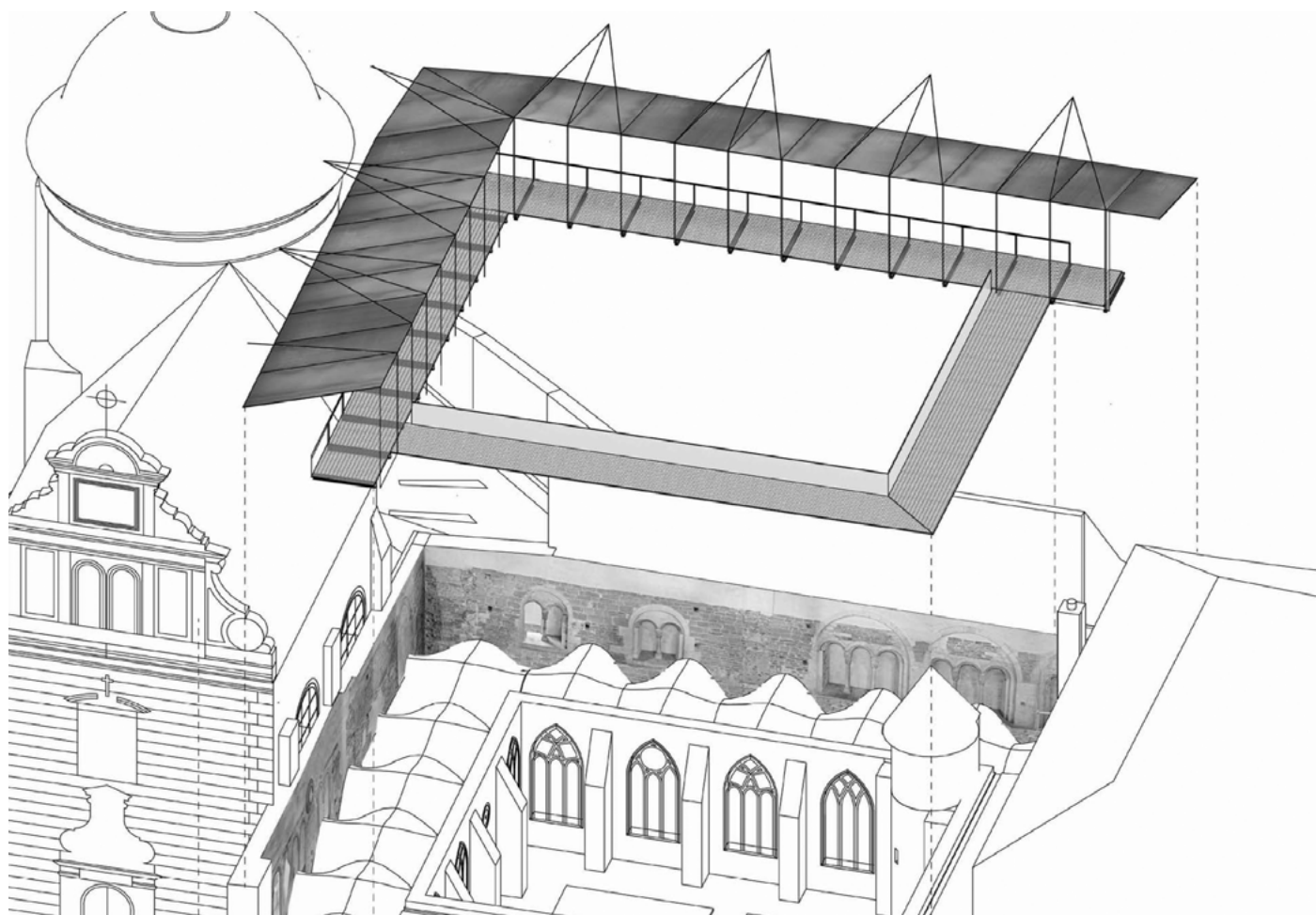
Muzeum má silnou návštěvnickou základnu především u střední a starší generace, dobře je zastoupena i mladší generace, její návštěvnost však neodpovídá potenciálu, který město s třetí největší univerzitou nabízí. Právě vybudování úzkého vztahu se studenty, kterých je v Olomouci přes 20.000, je klíčové pro rozšíření návštěvnické základny o mladou generaci. K tomu je možné využít přímé vazby na pedagogy i univerzitní spolky. Pro naplnění potenciálu SEFO bude nutné přilákat také zahraniční návštěvníky. Toho lze dosáhnout vytvořením podmínek k bezproblémové návštěvě všech částí muzea v několika jazykových mutacích, prezentací projektu v mezinárodních médiích a cílením na potenciální návštěvníky ze sousedních států a zemí V4.

nabídka a prodej

Po aktuálně probíhající rekonstrukci bude v rámci muzea obnovena kavárna, která nabídne návštěvníkům možnost trávit zde volný čas a bude lákat návštěvníky k návštěvě muzea. Cílem pro následující roky je rovněž obnovení muzejního obchodu, který by měl sloužit k prodeji propagačních předmětů, publikací z nabídky muzea i z dalších vybraných nakladatelství. K propagaci publikací vydávaných Muzeem umění Olomouc, především katalogů k výstavám, budou sloužit také speciální programy zaměřené na jejich prezentaci s účastí jejich autorů. Ty by měly provázet každou výstavu, ke které vyjde katalog. Zároveň je doplní pravidelný knižní trh, v rámci něhož bude část věnovaná propagaci muzejních publikací. Prodej publikací a propagačních předmětů umožní i nový e-shop, který bude součástí nové struktury webu.

média

Významným činitelem jsou dobré vztahy s lokálními i celostátními médii. Tiskové konference se ukázaly jako neefektivnější prostředek ke komunikaci a setkání s novináři. Jejich streamování na sociálních sítích si v posledních letech nachází stále více sledujících. Zvláštní aktivitu v kontaktu se zástupci celostátních médií je třeba vyvíjet především před významnými akcemi jako je např. Trienále středoevropského umění (viz níže). Velký význam má i komunikace s odbornými médii, aktivní kontakt s recenzenty apod. U akcí s nejširším dosahem je samozřejmostí péče o jejich ohlas v zahraničních, především odborných, médiích, kde je na místě využívat také placené inzerce.

studie rehabilitace zdíkova paláce

spolupráce s lokálními partnery

Významnou se také jeví spolupráce s dalšími olomouckými pořadateli kulturních akcí a festivalů (jako např. Galerie Caesar, Galerie XY, AFO, PAF, EDO, Divadelní flora, Olomoucké barokní slavnosti apod.) k získání nových návštěvníků, které tyto akce do Olomouce přilákají. Spolupráce může spočívat v poskytování prostorového a technického zázemí nebo i odborné spolupráce na programové náplni.

trienále středoevropského umění

Největší výzvou v komunikaci s veřejností je hlavní program SEFO v oblasti současného umění – Trienále středoevropského umění. To si klade za cíl přilákat do Olomouce širokou škálu zájemců o umění a kulturu a rozšířit tak kulturní potenciál Olomouce. V lokálním kontextu je důležité, že se nabídka událostí podobného typu v Olomouci (AFO, Divadelní flora, Music Olomouc) rozšíří o událost zaměřenou primárně na výtvarné umění a dále je podstatné zapojení množství lokálních partnerů, galerií, univerzity apod. V celostátním a mezinárodním kontextu je největším přínosem akce její jedinečnost v zaměření na region střední Evropy a přeshraniční spolupráci s institucemi i s umělci v regionu. U těch všech je nutné akci správně komunikovat a seznamovat jejich cílové skupiny s programem akce. Propagace na všech úrovních (lokální, celostátní, středoevropské i mezinárodní) je pro úspěch projektu klíčová. Trienále tak bude jedním z nejnáročnějších projektů následujícího období.

central european art database

Už od roku 2011 je důležitou platformou ke komunikaci myšlenek Středoevropského fóra projekt Central European Art Database. Online databáze středoevropského umění se soustředí na výzkum a dokumentaci života a tvorby umělců ze zemí V4 a na jejich propagaci. V následujících letech se CEAD bude soustředit na užší spolupráci s partnerskými institucemi a prostřednictvím tzv. CEAD pointů v partnerských muzeích – ve kterých návštěvníci budou moci sledovat dokumenty z produkce CEAD nebo využívat interaktivní prvky v databázi – bude dále propagovat myšlenky SEFO. Pod hlavičkou CEAD je ve sledovaném období naplánováno několik akcí (konference, kolokvia, workshopy), které by měly posloužit jako platforma ke komunikaci se zahraničními partnery.

shrnutí

Hlavními cíli pro vymezené období je tedy podle výše nastíněné koncepce především vytvořit novou vizuální identitu a osobitou značku SEFO, která umožní efektivnější propagaci a čitelnější komunikaci s veřejností. Dále udržovat kontakt se stálými návštěvníky MUO a vytvářet podmínky pro rozšiřování návštěvnické základny

a cílových skupin, a to hlavně prostřednictvím online komunikace a programů pro veřejnost. Rozšiřovat komunikaci s médii i odbornými periodiky u nás a v zahraničí (zejména v sousedních státech a zemích V4). Upevnit si svou pozici jednoho z hlavních subjektů na české kulturní, a především výtvarné scéně a být zároveň pro ostatní plnohodnotným partnerem. A v neposlední řadě se soustředit i na celkovou otevřenost instituce a bourání bariér mezi širokou veřejností a institucí.

cíl 5 | investiční/stavební a ekonomická činnost

investiční/stavební činnost současný stav

Střednědobá koncepce rozvoje organizace pro období 2014–2018 stanovila čtyři strategické cíle, z nichž především strategický cíl č. 2 měl přímý vztah k investičnímu či stavebnímu programu MUO. Jeho cílem bylo připravit a prosadit projekt SEFO, tedy rekonstrukci historické budovy MUO (Denisova ulice č. 47) a přístavbu v proluce v sousedství muzea.

Přestože byl od počátku příprav (2007) projekt SEFO jednoznačně podporován MK ČR a patřil k těm nejdůležitějším, nebyl nakonec v rámci projektů IOP pro nedovolenou veřejnou podporu doporučen k realizaci (2011). Proto bylo v roce 2013 dohodnuto s ministrem kultury Balvínem, že MUO časově přehodnotí původní strategický cíl a zpracuje tzv. Malé SEFO, které se mělo přednostně soustředit na dokončení rekonstrukce budovy MUO. Z tohoto důvodu také došlo k převzetí Divadla hudby, neboť jeho zřizovatel – Statutární město Olomouc – se odmítal podílet na nezbytné rekonstrukci. Současně se však město zavázalo, že po dobu 5let, bude i nadále Divadlo hudby finančně podporovat.

V rámci chystané realizace tzv. Malého SEFA byla použita již připravená projektová dokumentace na provedení generální opravy fasády a střešního pláště budovy MUO z roku 2012, a současně byla navržena úsporná varianta – tedy dokončení poslední stavební etapy rekonstrukce stávajícího areálu MUO. Vedle toho bylo zapotřebí vykoupit poslední dva pozemky v proluce v sousedství muzea, aby mohlo dojít ke scelení budoucí stavební parcely pro připravovanou přístavbu a v důsledku toho došlo k přípravě investičního záměru na realizaci záchraného archeologického průzkumu (in-situ).

Během následujícího roku byl proveden výběr dodavatelů pro generální opravu fasády a střešního pláště a záchraného archeologického průzkumu. Obě akce pak byly úspěšně realizovány v letech 2015–2017. Kromě toho v rámci tzv. Malého SEFA byla v roce 2015 zadána projektová dokumentace na rekonstrukci staticky narušeného bývalého kina Central, která byla dokončena v listopadu 2017.

Po celou dobu (2012-2015) MUO netrpělivě čekalo na vyhlášení výzvy IROP, z níž by mohlo financovat přístavbu v sousední proluce pro potřeby SEFO. Jak se bohužel ukázalo, toto nebylo možné, neboť maximální možná částka byla stanovena pouze do 5 mil. €. Proto na podzim roku 2016 proběhla jednání s ministrem kultury Hermanem a na základě odborné debaty bylo doporučeno, aby MUO pokračovalo v přípravě projektu SEFO v jeho původní podobě dle architektonické studie Sborwitz–Šěpka z roku 2009, neboť se začal připravovat nový dotační titul. Následně pak byla aktualizována tato architektonická studie včetně rozpočtu a MUO v roce 2018 požádalo ministra kultury Šmída o zařazení žádosti o dotaci ze státního rozpočtu do programu Péče o národní kulturní dědictví I. Tato žádost, kterou vedle MK ČR posuzovalo také MF ČR, byla přijata bez jakýchkoli připomínek, a dokonce se projekt SEFO stal součástí programového prohlášení vlády. Přes všechny tyto skutečnosti, kdy MK ČR finalizovalo závazné podklady všech žadatelů zařazených do programu, došlo ve druhé polovině roku 2018 ze strany nového ministra kultury Staňka k nesystémovému požadavku a to po 10leté přípravě začít znovu a vypsát architektonickou soutěž.

rekonstrukce bývalého kina central

Investiční akce MUO, která probíhá podle zpracované kompletní projektové dokumentace (ing. arch. Sborwitz) a na základě vydaného společného územního rozhodnutí a stavebního povolení (Rozhodnutí Magistrátu města Olomouce, odboru stavebního, oddělení pozemních staveb č. j. SMOL/240298/2016/OS/PS/Oce ze dne 8. 11. 2016). Celkové náklady stavby činí po aktualizaci rozpočtu 65 mil. Kč. Zahájení stavby proběhlo k 30. 7. 2019 a dokončení stavby je plánováno k 9. 1. 2021. Bývalé kino Central bude rekonstruováno jako víceúčelový sál pro široké využití v rámci odborné činnosti MUO.

cíle na období 2020–2024 rekonstrukce muzejní kavárny

V rámci rehabilitace stávajícího areálu MUO včetně přístavby SEFO se také počítá s rekonstrukcí stávající muzejní kavárny s terasou, která je po 26 letech užívání v havarijním stavu (skrz dlažbu protéká). V současné době je vybrán nový nájemce a k zahájení provozu by mělo dojít současně se zprovozněním bývalého kina Central v roce 2021. Rekonstrukce kavárny bude realizována z vlastních investičních prostředků, interiér pak bude financovat nájemce.

investiční akce středoevropské fórum olomouc

21. 1. 2019 se na základě vládního usnesení č. 53 stal projekt SEFO součástí Programu 134140 Péče o národní kulturní dědictví I. (podprogram 134V14600 Obnova a rozvoj materiálně technické základny Muzea umění Olomouc). Byla schválena alokace na jeho realizaci ve výši 593 mil. Kč (50 mil. Kč na projektovou přípravu a 543 mil. Kč na vlastní stavbu) včetně termínu dokončení v roce 2024.

Přestože byl projekt SEFO schválen vládou ČR, ještě několik měsíců po té ministr Staněk stále usiloval v rozporu se schválenou dokumentací o vypsání architektonické soutěže. Následně od tohoto požadavku upustil, ale opět v rozporu se schválenou dokumentací byl MUO nabídnut objekt bývalých kasáren Hanáckého pluku, přestože MUO do přípravy celé akce v proluce v sousedství muzea investovalo několik desítek mil. Kč. Pokud by MUO na tuto nabídku přistoupilo, nejenže by tato změna musela být schválena vládou (především navýšením alokace o několik stovek mil. Kč), ale především by se nevyvarovalo toho, že by předchozí přípravné kroky mohly být chápány ze strany NKÚ jako zmařená investice.

Po nástupu nového ministra kultury Zaorálka, který v návaznosti na schválenou dokumentaci programu Péče o národní kulturní dědictví I. přehodnotil celou situaci, byla MUO ponechána možnost volby původního architektonického řešení přístavby dle návrhu Sborwitz–Šěpka.

V následujícím období v součinnosti s MK ČR bude MUO postupovat ke schválení již připraveného Investičního záměru na zpracování úplné projektové dokumentace s předpokládaným termínem zhotovení do konce roku 2022. Následně budou probíhat přípravy

k realizaci stavby včetně výběrového řízení na dodavatele stavby tak, aby vlastní stavební práce mohly být zahájeny v roce 2024. Předpokládaný termín dokončení projektu SEFO je rok 2026. Toto datum neodpovídá původnímu termínu v závazné dokumentaci uvedené v části III, č. j. 1120/18 (podrobnější termíny budou upřesněny v rámci žádosti o investiční záměr na realizaci stavby), ale v žádném případě nebylo působeno ze strany MUO.

Společně s probíhající stavební činností při realizaci stavby bude MUO pracovat na dokončení koncepce a výstavní náplně SEFO a přípravě instalace nové expozice určené ke slavnostnímu zahájení a zprovoznění nové přístavby muzea, s předpokládaným termínem otevření pro veřejnost na podzim roku 2026. V následujícím čase budou do nových depozitárních prostor také přemísťovány a ukládány stávající sbírkové předměty, aby MUO mohlo na základě koncepce své akviziční činnosti pokračovat v systematickém budování a prezentaci střeoevropské sbírky výtvarného umění 20. a 21. století.

časová a investiční příprava projektu sefo 2009–2018

2009

- zpracování architektonické studie
- vydání souboru změn č. VI Regulačního plánu MPR Olomouc
- výběrové řízení na zpracovatele projektové dokumentace (smlouva se spol. Di5)
- zpracování studie proveditelnosti a prověření nákladů stavby
- podání žádosti o dotaci z IOP č. programu CZ 1.06

2011

- zamítnutí žádosti: registrační č. projektu CZ.1.06/S1.00/02.07141

2013

- dokončení výkupu všech pozemků

2015

- zahájení Záchranného archeologického průzkumu na dotčeném území

2017

- aktualizace architektonické studie
- aktualizace předpokládaných nákladů na stavbu ve výši 543 mil. Kč
- zpracování podkladů pro žádost o zařazení projektu SEFO do programu Péče o národní kulturní dědictví I.
- ukončení Záchranného archeologického průzkumu

2018

- zařazení žádosti do programu Péče o národní kulturní dědictví I.

– zpracování Investičního záměru pro žádost o dotaci ze státního rozpočtu na zpracování projektové dokumentace stavby v předpokládané výši 36 mil. Kč

časová a investiční příprava projektu sefo 2019–2026

2019

- schválení projektu SEFO vládou ČR v celkovém objemu 593 mil. Kč

2020

- dopracování investičního záměru dle aktualizované smlouvy se spol. Di5 na zpracování projektové dokumentace stavby
- rozhodnutí o poskytnutí dotace na zpracování projektové dokumentace stavby
- zahájení projektových prací na zpracování kompletní projektové dokumentace stavby

2021

- územní rozhodnutí a stavební povolení ke stavbě

2022

- předání dokončené projektové dokumentace ve všech projektových stupních
- zpracování investičního záměru na realizaci stavby
- rozhodnutí o poskytnutí dotace na realizaci stavby
- příprava výběrového řízení na dodavatele stavby

2023

- schválení zadávací dokumentace pro výběrové řízení na dodavatele stavby
- výběr dodavatele stavby
- uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem, příprava na zahájení stavebních prací, předání staveniště

2024

- zahájení stavby

2025

- realizace stavby

2026

- dokončení stavby + kolaudace
- stěhování sbírek, instalace expozic
- zkušební provoz
- otevření objektu veřejnosti

investiční akce rekonstrukce prostor arcidiecézního muzea olomouc

Velká část pozornosti odboru starého umění MUO bude v následujících letech upřena na rekonstrukci prostor Zdíkova paláce a ve stavbu nové expozice AMO v podkroví kapitulního paláce, kterou bude v úzké spolupráci s MUO realizovat majitel objektu a taktéž příjemce dotace – Metropolitní kapitula u sv. Václava v Olomouci z projektu ITI OA. Obě expozice budou zpřístupněny v druhé polovině roku 2021.

investiční akce rekonstrukce prostor arcibiskupského zámku v Kroměříži

Muzeum umění Olomouc, zastoupené v Kroměříži Arcidiecézním muzeem Kroměříž, partnersky spolupracuje s majitelem kroměřížského zámku a Podzámecké zahrady – památek UNESCO – Arcibiskupstvím olomouckým na projektu Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Cílem projektu je rozsáhlá rekonstrukce vodního systému a Pompejské kolonády v zahradě, střech a krovů zámku, prostor obrazové galerie a depozitářů, historických sálů v prvním patře, zámecké věže a tzv. Mlýnské brány, ve kterých budou instalovány nové expozice. Muzeum umění Olomouc jako odborný správce movitých uměleckých sbírek Arcibiskupství olomouckého je klíčovým partnerem projektu a rekonstrukce, která bude ukončena v závěru roku 2022. Projekt IROP kromě potřebné rekonstrukce znamená také zvýšení návštěvnického komfortu a nabídky služeb – z velké části pod odborným dohledem MUO. Druhé patro zámku – Zámecká obrazárna s Kabinetem kresby a grafiky a prostorem pro krátkodobé výstavy, Kabinet zahradní kultury, Zámecká knihovna, Manský sál, Kabinet mincí a medailí, barokní kaple a nová expozice arcibiskupské gardy v Mlýnské bráně budou tvořit samostatný a bez průvodce přístupný okruh. K expozicím přidáme také Klenotnici pozdního středověku v prvním patře zámecké věže a tematickou výstavu Královská návštěva v Kroměříži.

ekonomická činnost

Muzeum umění Olomouc každoročně sestavuje dle pokynů zřizovatele rozpočet organizace s vyrovnaným výsledkem hospodaření.

Hlavním cílem do dalších let bude rozšiřování aktivit v oblasti veřejné služby a udržování a zlepšování stavu svěřeného majetku a rozšiřování sbírek.

Finanční plán organizace odráží dopady hlavních strategických cílů a plánů do jejího hospodaření v rámci střednědobé koncepce na léta 2020–2024. Hlavním zdrojem příjmů v současné době je provozní příspěvek zřizovatele (MKČR), na kterém je organizace závislá. Druhým významným pilířem financování (téměř 30 %) je provozní příspěvek Olomouckého kraje, bez něhož by byla ochromena činnost organizace. Roční příspěvek Olomouckého kraje na provoz Muzea umění Olomouc činí dle „Základní smlouvy“ uzavřené mezi Olomouckým krajem a Českou republikou – Ministerstvem kultury ČR ze dne 30. 5. 2006 částku 27 285 000 Kč. Příspěvek Olomouckého kraje se používá na pokrytí osobních příplatků zaměstnanců a na krytí ostatních provozních nákladů, včetně nákupu drobného hmotného majetku a služeb. V plánu činnosti je i nadále počítáno s těmito dvěma zdroji příjmů a vlastními výnosy organizace. Od roku 2019 dochází ke snížení výnosů z pronájmu prostor sálu bývalého Divadla hudby a prostor bývalé kavárny Café 87 v budově v Denisově ulici. Tyto prostory procházejí rozsáhlou rekonstrukcí.

Od února roku 2021 se kromě výstavních prostor Muzea umění Olomouc stanou významným doplňkem k celkové nabídce služeb i další prostory, které MUO návštěvníkům poskytne. Jde především o bývalé kino Central, v němž vznikne multifunkční sál, a který se bude výrazně podílet na vnímání muzea jako moderní instituce s mezinárodním přesahem. Využití prostor s návazností na stávající činnost muzea řeší koncepce produkčního oddělení (viz Cíl 1.4). Multifunkční sál nabídne divadelní představení pro děti a dospělé, divadlo malé scény, promítání filmových představení, hudební vystoupení pro náročnější posluchače a méně náročné doprovodné projekty k výstavní činnosti muzea. Sál bude taktéž sloužit k pronájmu prostor jiným subjektům, ke konání konferencí atd.

V roce 2021 má MUO taktéž v plánu dokončit rekonstrukci prostor bývalé kavárny Café 87 a zahájit provoz s novým nájemcem. Od znovuotevření kavárny po rekonstrukci si muzeum slibuje silnější propagaci Muzea umění Olomouc díky novému konceptu kavárny, který nastínil nový nájemce, taktéž přiliv návštěvníků a turistů.

Od roku 2022 dojde k utlumení činnosti v části výstavních prostor muzea, do kterých bude nutné nastěhovat exponáty uložené v depozitářích. Důvodem bude zahájení stavby SEFO a likvidace stávajících depozitářů.

vizualizace podoby fasády sefo

Od roku 2020 se bude MUO snažit navýšit příjmy a propagovat organizaci i formou prodeje upomínkových předmětů. Tyto předměty by měly být zajímavé pro návštěvníky a turisty díky zobrazení loga MUO a reprodukcí jednotlivých výtvarných děl ze sbírek MUO. Bude se jednat o drobné předměty běžné denní potřeby (propisky, tužky, bloky, diáře, tašky, deštníky atd.)

Zároveň by MUO chtělo zpřístupnit odborné publikace vydávané k jednotlivým výstavním projektům formou prodeje přes internetový obchod a pultový prodej ve spřátelených knihkupectvích. Dosud se odborné publikace vydávané MUO prodávaly pouze přes internetový obchod organizace a formou pultového prodeje v pokladnách muzea. Dosavadní dislokace prodejen byla neefektivní pro organizaci a zároveň nekomfortní pro zájemce z řad veřejnosti v rámci celé České republiky. Nutno podotknout, že si od rozšíření prodeje slibujeme větší zájem i ze zahraničí.

Muzeum umění každým rokem rozšiřovalo sbírkotvornou činnost, která je důležitým faktorem činnosti muzea. Do 31. 12. 2017 muzeum financovalo nákup sbírek z provozních prostředků, jednalo se převážně o finanční prostředky získané z provozní dotace Olomouckého kraje. Od 1. 1. 2018 je změnou zákona nákup sbírek povinné financovat z prostředků investičního fondu. Tato skutečnost do budoucna značně omezuje nákup sbírkových předmětů, jelikož tyto předměty nepodléhají odepisování a zároveň investiční fond není tvořen v dostatečné výši na dofinancování stavebních prací, nákupu dlouhodobého majetku a zároveň nákupu sbírek. Cílem muzea je nadále rozvíjet akviziční činnost. Avšak nezastupitelnou úlohu by v tomto směru měla sehrát iniciativa zřizovatele, např. ve vytvoření fondu, který bude vázán na akviziční činnost muzeí v ČR.

personální řízení

V roce 2018 došlo k personální reorganizaci, která stabilizovala počet pracovních míst. Závazný limit přepočtených pracovníků pro rok 2019 činí 101 pracovních míst. Dne 31. 12. 2019 končí projekt NAKI II. Věda a výzkum, ve kterém jsou zapojeni i kmenoví pracovníci muzea v počtu 3,45. Tento projekt byl zahájen v roce 2016 a přepočtený počet pracovníků, kteří se podíleli na realizaci projektu, byl organizací navýšen až v roce 2019 o 0,1. Koeficient přepočteného počtu pracovníků 3,35 od zahájení projektu organizací nikdy nebyl navýšen, a proto předpokládáme, že ani po skončení projektu nebude počet pracovníků rozpočtově snížen.

Cílem organizace a jejího personálního vedení je nepřekračovat stanovený závazný limit přepočteného počtu pracovníků.

ekonomická rozvaha

v tis. Kč	skutečnost		plán				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Výnosy celkem	91 781	99 545	95 453	94 112	94 012	94 012	94 012
Příspěvek na provoz z MK	53 755	61 559	65 517	64 217	64 217	64 217	64 217
Příspěvek na provoz z Olomouckého kraje	24 605	26 283	27 285	27 285	27 285	27 285	27 285
Příspěvek na provoz ze SMOI	4 100	0	0	0	0	0	0
Ostatní dotace a příspěvky	5 937	6 929	0	0	0	0	0
Vlastní výnosy celkem, v tom:	3 384	4 774	2 651	2 610	2 510	2 510	2 510
výnosy ze vstupného	2 465	2 349	2 000	2 000	1 800	1 800	1 800
ostatní služby	462	419	250	350	350	350	350
výnosy z pronájmu	250	112	0	240	340	340	340
čerpání fondů	10	1 084	400	0	0	0	0
ostatní výnosy z činnosti	197	810	1	20	20	20	20
Provozní náklady celkem	91 237	98 785	95 453	94 112	94 012	94 012	94 012
osobní náklady	51 183	55 234	56 504	56 504	56 504	56 504	56 504
věcné náklady, v tom:	40 054	43 551	38 949	37 608	37 508	37 508	37 508
spotřeba materiálů	2 567	3 769	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
spotřeba energie, vodné, stočné	2 517	2 857	2 680	2 680	2 680	2 680	2 680
opravy a udržování	1 462	1 647	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
ostatní služby	23 570	25 756	23 414	21 508	21 508	21 508	21 508
odpisy	4 955	4 410	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
ostatní náklady	4 983	5 112	5 355	5 920	5 820	5 820	5 820
Hospodářský výsledek	544	760	0	0	0	0	0

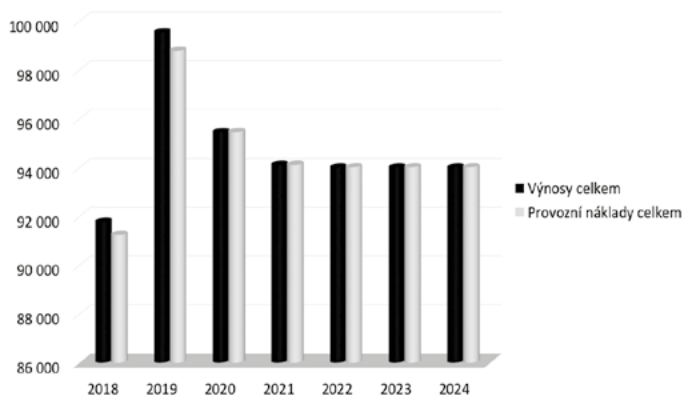
V posledních dvou letech se prioritou zřizovatele stalo navyšování prostředků na platy, které ve veřejném sektoru hluboce zaostávaly za celostátním průměrem. Mzdové náklady tvořily v roce 2018 41 % z celkových nákladů organizace a není předpoklad, že by se toto procento snižovalo. Muzeum umění navíc čerpá prostředky na platy i z provozní dotace Olomouckého kraje, v celkové částce 5 500 000 Kč, a tato skutečnost přispívá k tomu, že v organizaci průměrný plat v roce 2018 (MUO 30 095 Kč) dosáhl průměru Olomouckého kraje, rozhodně ne však průměrného platu v ČR (32 466 Kč) přestože dvě třetiny zaměstnanců mají vysokoškolské vzdělání a mnozí z nich jsou vyhledávanými odborníky ve svém oboru.

V plánu na příští období je personální posílení oddělení moderního umění o dvě odborné pozice projektu SEFO, obsazení pozice vedoucího výstavního oddělení a zároveň posílení celého oddělení o instalačního pracovníka. Celé oddělení v tuto chvíli tvoří 2 pracovníci, což je nedostačující vzhledem ke zvyšujícím se nárokům na stavbu a přípravu expozic ve 3 objektech, které muzeum tvoří.

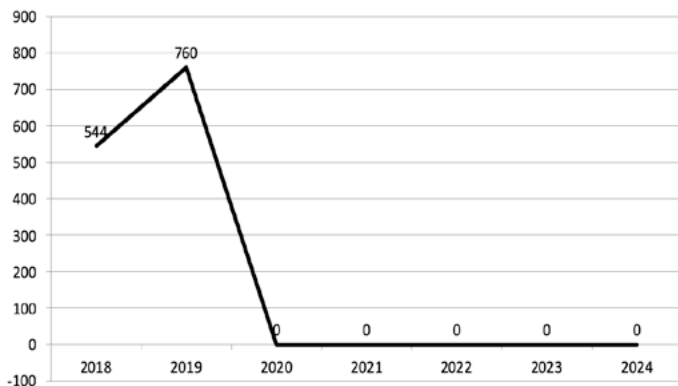
Vzhledem k investiční činnosti, již probíhající opravě bývalého kina Central, plánované opravě prostor kavárny Café 87, havarijního stavu terasy u přílehlé kavárny a plánované stavbě SEFO je potřeba posílit investiční a správní oddělení o investičně-provozního technika.

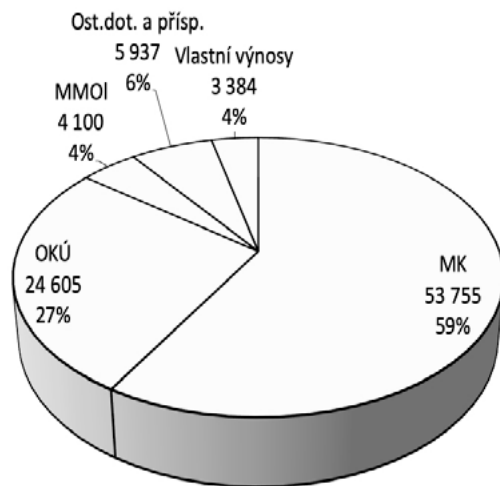
vývoj výnosů a nákladů 2018–2024 (v tis. Kč)

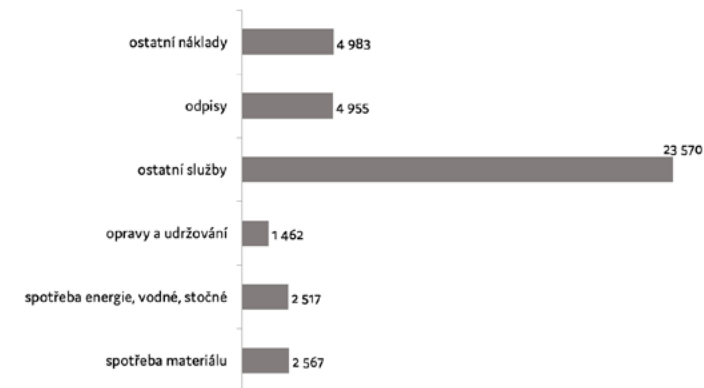
hospodářský výsledek 2018–2024 (v tis. Kč)

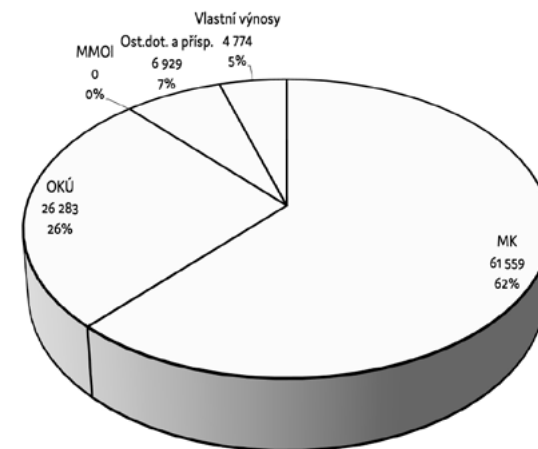
výnosy (v tis. Kč) | 2018

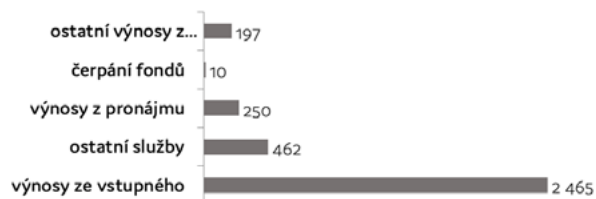
z toho věcné náklady (v tis. Kč) | 2018

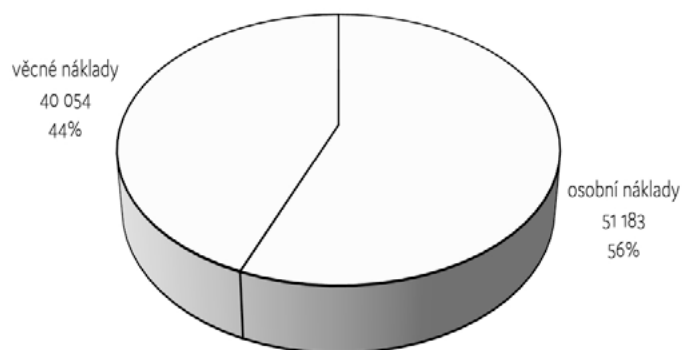
výnosy (v tis. Kč) | 2019

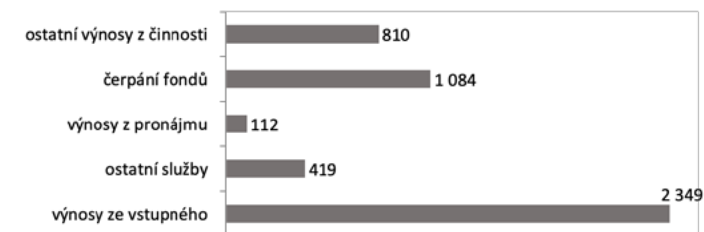
z toho vlastní výnosy (v tis. Kč) | 2018

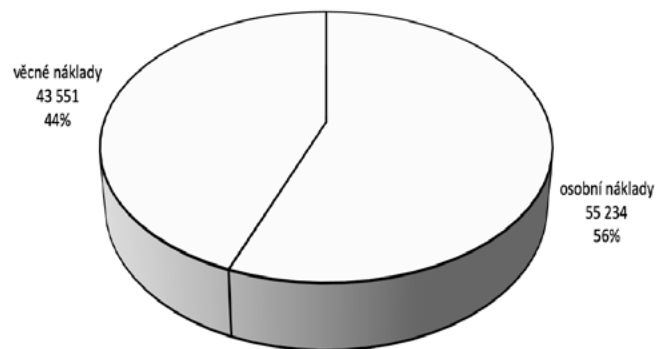
provozní náklady (v tis. Kč) | 2018

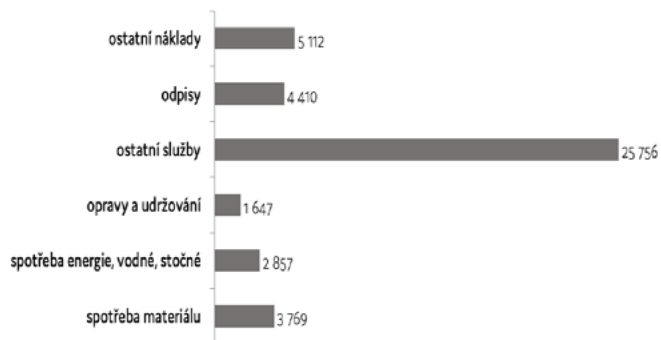
z toho vlastní výnosy (v tis. Kč) | 2019

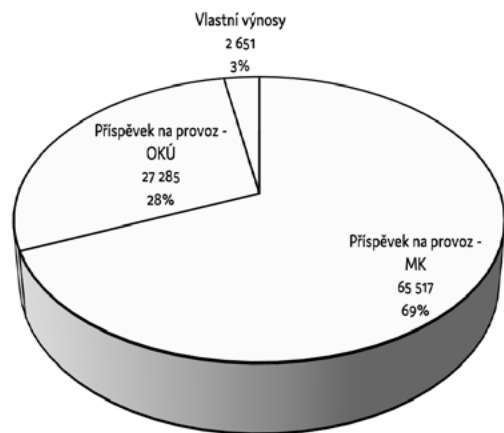
provozní náklady (v tis. Kč) | 2019

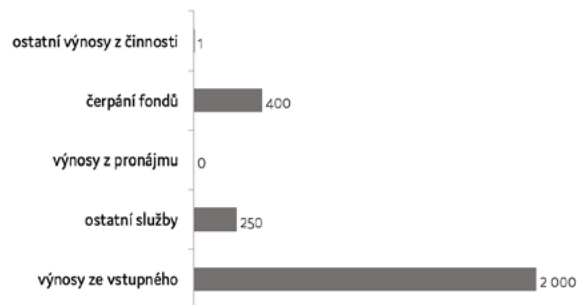
z toho věcné náklady (v tis. Kč) | 2019

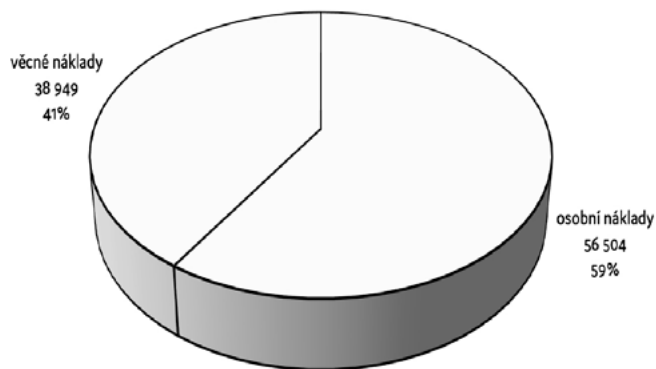
výnosy (v tis. Kč) | 2020

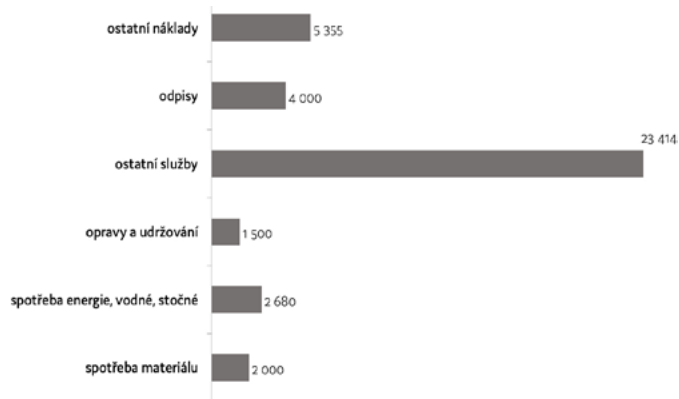
z toho vlastní výnosy (v tis. Kč) | 2020

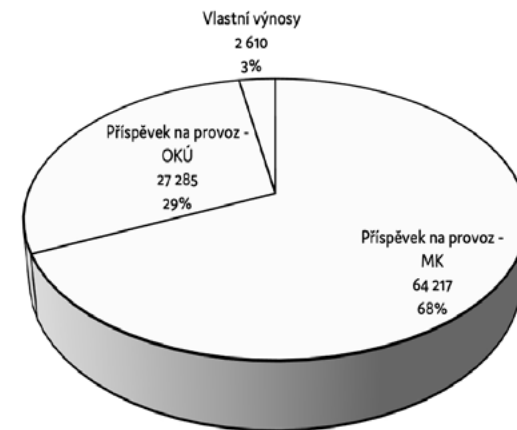
provozní náklady (v tis. Kč) | 2020

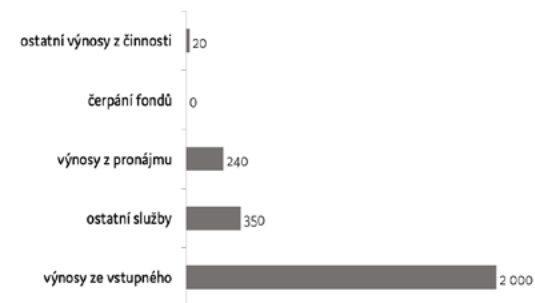
z toho věcné náklady (v tis. Kč) | 2020

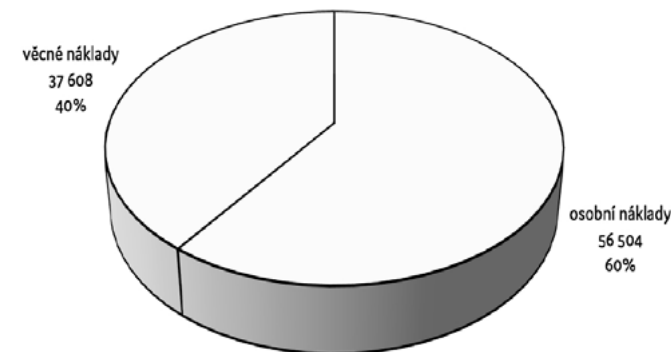
výnosy (v tis. Kč) | 2021

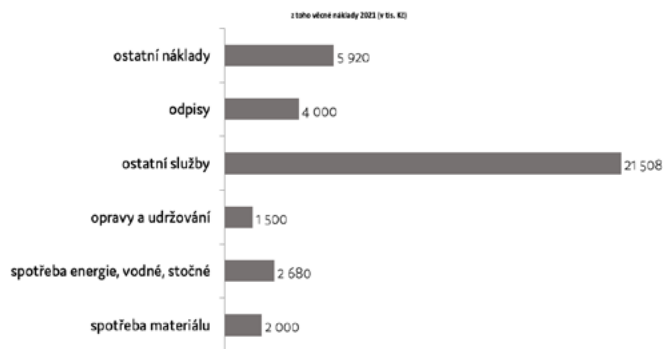
z toho vlastní výnosy (v tis. Kč) | 2021

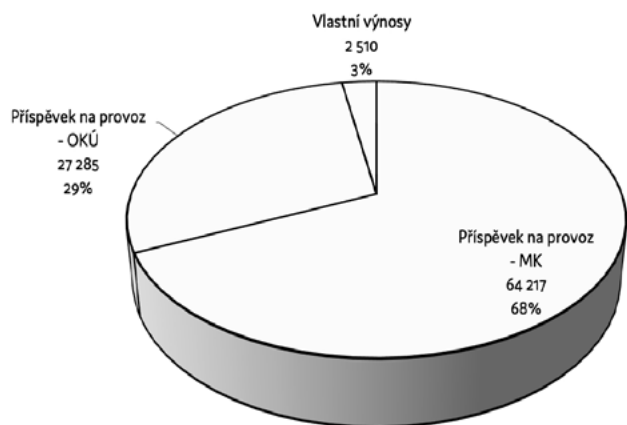
provozní náklady (v tis. Kč) | 2021

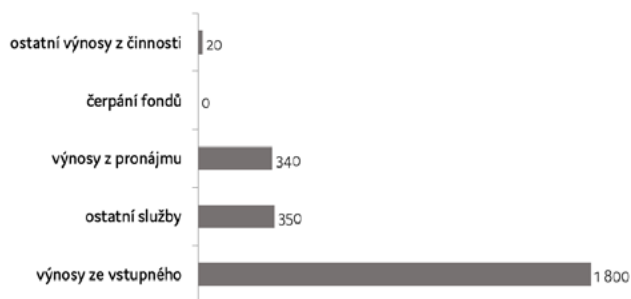
z toho věcné náklady (v tis. Kč) | 2021

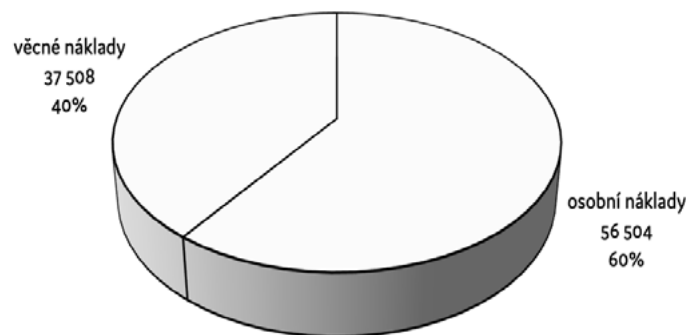
výnosy (v tis. Kč) | 2022–2024

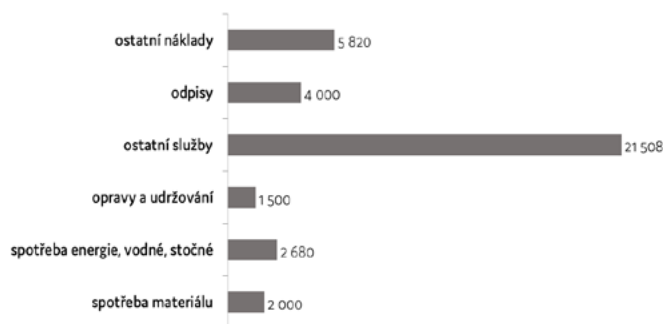
z toho vlastní výnosy (v tis. Kč) | 2022–2024

provozní náklady (v tis. Kč) | 2022–2024

z toho věcné náklady (v tis. Kč) | 2022–2024

S rozšiřující se činností muzea, stoupající administrativní náročností spojené s plátcovstvím DPH a otevřením nových prostor pro pronájem, bude nutno posílit ekonomické oddělení o pracovníka sledující DPH, evidenci majetku a samostatného personalistu. V ekonomickém oddělení po možném nástupu nového pracovníka v příštích obdobích je plánována dílčí reorganizace.

Stávající situace odborného personálu je do budoucna neudržitelná. Ať už formou grantové podpory či přímého zaměstnání je nutné dorovnat počet kurátorů spravujících sbírky Středoevropského fóra. Současný stav – tj. sedm pracovních pozic – je nutno navýšit alespoň o dvě místa.

S otevřením rekonstruovaného kina Central se pojí otázka personálního zabezpečení. V současné době má Produkční oddělení šest pracovníků na 5,5 pracovních úvazků: vedoucí – 3 produkční – 2

technici (1,5). Tato struktura vychází z parametrů dosud obhospodávaných sálů – Divadla hudby a Mozarteia, které mohl obsluhovat jeden technický pracovník a tři produkční připravovali program na dramaturgické ose divadlo – hudba – film a literatura. V Centralu, s ohledem na jeho rozlehlost a zejména výšku, však nadále nebude možné vystačit s jedním technikem a tento segment bude třeba posílit, ideálně v uspořádání osvětlovač – zvukař (Central), aby při každé zejména divadelní a hudební produkci byli přítomni oba. Zároveň by měl zůstat k dispozici jeden technik pro Mozarteum, kam bychom vzhledem k povaze tohoto sálu nadále směřovali přednáškové, konferenční či jiné drobnější produkce. Pokud jde o produkční, rozhodně je na místě zachovat jejich počet a specializaci – divadelní produkční-dramaturg, loutkový produkční-dramaturg + edukátor. Do budoucna potřebujeme kvalitněji pokrýt filmovou nabídku a zejména hudební, může to být i z hlediska návštěvnického velmi silný segment.

Snahou MUO bude také získání alespoň dvou pracovních pozic na dohodu o pracovní činnosti, které využijeme pro kustody a kustodky, hlídající výstavní prostory jen část sezóny.

Všechny výše uvedené skutečnosti plánujeme realizovat ve střednědobém horizontu a zároveň dodržovat závazný ukazatel přepočteného počtu pracovníků v období 2020–2024 a po celé toto období zkvalitňovat pracovní podmínky všech zaměstnanců.

interní audit

MUO bude v následujícím období klást důraz na zkvalitnění interního auditu a zaměření se na předcházení možných nedostatků při nedodržování vnitřních předpisů a příkazů ředitele. V roce 2020 plánuje instituce revizi všech vnitřních norem a příkazů ředitele s důrazem na stanovení osobních odpovědností kmenových zaměstnanců. Tyto změny budou umožňovat efektivní provádění kontrolní činnosti a stanovení postihů pro jednotlivé zaměstnance za nedodržování stanovených postupů.

muo
muzeum
umění
olomouc